

Право знаю

Зміни
в законодавстві
з 1 жовтня

▶ СТОР. 6

Характер

Прийняв на себе
76 осколків,
вижив і... знову
рветься на фронт

▶ СТОР. 8

Позиція

Не відмовитися
і не відміється

▶ СТОР. 10

У НОМЕР:

У Білому домі
переконають:
Київ може й надалі
розраховувати
на допомогу США

Президент США Джо Байден висловив сподівання, що республіканці дотриматься свого слова стосовно підтримки України. Про це він заявив під час пресконференції у Білому домі, присвяченій ухваленню закону про тимчасове фінансування уряду США, який не містить нової допомоги Україні. «Вони сказали, що збираються підтримати Україну в окремому голосуванні, ми ні за яких обставин не можемо допустити, щоб американська підтримка України була перервана. Я повністю очікую, що спікер дотримається свого зобов'язання забезпечити затвердження підтримки, необхідної, щоб допомогти Україні, яка захищається від агресії та жорстокості», — сказав Президент Сполучених Штатів, слова якого цитує «Голос Америки».

▶ СТОР. 7

Тимчасовий
морський коридор
стає постійним

Україна попри загрози обстрілів та ракетних атак з боку РФ повертається до експорту сільгосппродукції та інших товарів морем. Три судна вийшли з портів «Чорноморськ» та «Південний» — Azara, Ying Hao 01, Neida і взяли на борт понад 127 тисяч тонн агропродукції та залізної руди, повідомив віце-прем'єр з відновлення України — міністр у справах громад, територій та інфраструктури Олександр Кубраков. Ще п'ять прямує до українських глибоководних гаваней на завантаження — балкери Olga, Ida, Danny Boy, Forza Doria, New Legacy, очікується, експортують майже 120 тис. тонн українського збіжжя до країн Африки та Європи, **передає наш оглядач Галина КВІТКА.**

Нагадаємо, встановлений навігаційним дорученням ВМС ЗСУ коридор почав діяти з середини серпня. Цим морським шляхом, зокрема, евакуюються судна, які перебували в портах «Чорноморськ», «Одеса» та «Південний» на момент повномасштабного вторгнення.

Жозеп БОРРЕЛЬ: Ми тут, щоб висловити підтримку

фото: president.gov.ua

«Ми скликаємо історичну зустріч міністрів закордонних справ ЄС тут, в Україні, у країні-кандидаті та майбутньому члені ЄС. Ми тут, щоб висловити нашу солідарність і підтримку українському народу». Такими словами Верховний представник ЄС із зовнішньої політики і політики безпеки Жозеп Боррель визначив мету проведення Ради міністрів Європейського Союзу із закордонних справ у Києві 2 жовтня. Цю зустріч він охарактеризував як «політичні дебати високого рівня», метою яких є пошук шляхів допомоги Україні та протидії російській агресії.

У засіданні взяв участь Президент Володимир Зеленський. У своєму виступі він зазначив, що виїзне засідання міністрів зовнішньополітичних відомств країн ЄС — це не лише вагомий прояв солідарності з Україною, а й новий крок на посилення Європи, що додає її лідерства та ініціативи.

▶ СТОР. 7

На знімку: учасники засідання міністрів закордонних справ ЄС у Києві.

ПОДІЇ

Відбувся прем'єрний показ фільму «Вовк. Страху нема»

Його приурочили до Дня захисників і захисниць України, а провели в культурно-мистецькому центрі імені Івана Миколайчука у Чернівцях.

Кіно створювали три роки, і воно є результатом цивільно-військового співробітництва українських кіномисткинь з командуванням, командирами бойових підрозділів та воїнами Сил спеціальних операцій ЗСУ. Кожен кадр, кожне слово і дія у цьому кіно є справжнім репортажним неповторним моментом.

У фільмі увічнені воїни ССО ЗСУ, які поклали свої життя за волю і незалежність України, розповіли організатори кінопоказів, **дізнався наш власкор Сергій СУЛИМА.**

На реабілітацію воїна-земляка зібрано майже сто тисяч гривень

У Кобеляцькій громаді влаштували одразу два добродійні заходи, щоб підтримати відважного земляка-захисника України Олександра Ботюка.

На кривавій війні з окупантами і загарбниками він отримав тяжкі поранення та ушкодження, внаслідок яких втратив обидві ноги... Олександр не падає духом. Однак на лікування та тривалу реабілітацію із застосуванням сучасних методів потрібні чималі кошти. Задля фінансової підтримки звитяжця небайдужі земляки спершу ініціювали й організували благодійний ярмарок у центрі столиці громади.

Загалом на ярмарку зібрано 86 тис. 364 грн. Ці кошти вже передано рідним Олександра Ботюка. Водночас із метою його підтримки в Красненському сільському будинку культури влаштували благодійний концерт, який поповнив скарбничку добродійців іще на 12 тис. грн. Їх також використовують на реабілітацію земляка, **передає наш власкор Василь НЕІЖМАК.**

КОРОТКО

■ Хорольська міськрада, що на Полтавщині, виділила ще понад 5 млн грн на виплати землякам-військовослужбовцям, які захищають нашу державу. Водночас 120 тис. грн зарезервовано для надання одноразової грошової допомоги сім'ям з дітьми зниклих безвісти воїнів, **повідомляє наш власкор Василь НЕІЖМАК.**

■ Тарифи на тепло в Тернопільській громаді у найближчий опалювальний сезон не зміняться. Таке рішення прийняли на засіданні виконавчого комітету міськради. Воно передбачає, що на теплову енергію та постачання гарячої води для населення застосовуватимуть тариф з понижуючим коефіцієнтом. Завдяки цьому ціна за опалення залишиться на рівні минулорічної, хоча вона на 36% нижча від економічно обґрунтованої. Різницю в тарифах буде покрито за рахунок коштів міського бюджету. Однак для потреб інших категорій споживачів, зокрема бюджетних та інших установ, тариф все-таки зростає, **інформує наш власкор Ірина КОЗАК.**

«Україна сьогодні є магнітом для військових технологій, які можна використовувати у реальному часі та реальних бойових діях. До співпраці вже готові 38 компаній із 19 країн. Це означає, що ми матимемо доступ до технологій наших партнерів, а це збагатить наш ВПК і розширить номенклатуру виробництв, водночас інші країни матимуть можливість виробляти й випробовувати своє озброєння в реальних умовах», — зазначає заступник голови Комітету з питань нацбезпеки, оборони та розвідки Егор Чернів на сайті Верховної Ради України

Сподіваємося на максимальну консолідацію

Голова Верховної Ради України Руслан Стефанчук зустрівся із Прем'єр-міністром Ірландії Лео Варадкаром. Сторони обговорили питання подальшої підтримки України, відбудови, продовольчої безпеки та європейської інтеграції.

«Народ України високо цінує допомогу, яку дружина Ірландія надає нам у ці визначальні для України часи», — наголосив Голова Верховної Ради України.

Спікер Парламенту України подякував Уряду Ірландії за всебічну гуманітарну, фінансову та політичну допомогу, яка надається Україні, а також за підтримку гуманітарної ініціативи Grain From Ukraine. Також він висловив вдячність Збройним Силам Ірландії за участь у роботі Військово-тренувальної місії ЄС.

Водночас Руслан Стефанчук зазначив, що Україна активно рухається до завершення виконання семи рекомендацій Європейської комісії з урахуванням подальших кроків, визначених у проміжній оцінці Єврокомісії раніше у червні: «Ми

очікуємо на фінальну позитивну рекомендацію Єврокомісії у жовтні».

«Напередодні засідання Європейської ради у грудні сподіваюся на максимальну консолідацію політичної підтримки, і, зокрема, підтримки Ірландії у контексті відкриття вже цього року переговорів про вступ України до ЄС», — акцентував Голова Верховної Ради України.

Прес-служба Апарату Верховної Ради України.

Фото: rada.gov.ua

Залучаємо до мирного плану і Латинську Америку

Голова Верховної Ради України Руслан Стефанчук зустрівся із Головою Сенату Мексики Аною Лілією Ріверою та Віцепікеркою Палати депутатів Мексики Бланкою Алкалою. Сторони обговорили реалізацію Формули миру Президента України Володимира Зеленського та питання посилення міжпарламентської співпраці.

Руслан Стефанчук зазначив, що Україна цінує конструктивну позицію Уряду Мексики щодо засудження російської збройної агресії проти України у межах ГА ООН.

«Мексика та Україна однаково розуміють і бачать, що принципи міжнародного пра-

ва не мають бути порушені. А у разі порушення — має бути відповідна реакція світової спільноти», — наголосив Спікер Парламенту України. Окрім того, він закликав Мексику, як одну з країн-лідерок Співдружності країн Латинської Америки та Карибського басейну, долучитися до мирного плану української сторони — Формули миру Президента України Володимира Зеленського.

«Мир можливий винятково, якщо він буде довготривалим і справедливим», — зауважив Руслан Стефанчук. Водночас Голова Верховної Ради України висловив сподівання, що відносини між

парламентами України та Мексики набудуть «нового поштовху»: «Український Парламент дуже зацікавлений мати гарні відносини з парламентаріями всіх країн цивілізованого світу».

Насамкінець Спікер Парламенту України запросив колегу — Голову Сенату Мексики Ану Лілію Ріверу та Віцепікерку Палати депутатів Мексики Бланку Алкалу — доєднатися до Другого Парламентського саміту Міжнародної Кримської платформи, який відбудеться вже цього місяця у Празі, Чехія.

Прес-служба Апарату Верховної Ради України.

Фото: rada.gov.ua

Оборонна підтримка — першочерговий пріоритет

Голова Верховної Ради України Руслан Стефанчук зустрівся зі Спікером Парламенту Ісландії Біргіром Арманссоном. Сторони обговорили реалізацію Формули миру Президента України Володимира Зеленського, євроатлантичний шлях України, а також питання міжпарламентської співпраці.

Насамперед Голова Верховної Ради України висловив вдячність Ісландії за фінансову та оборонну підтримку України й готовність її продовжувати у формі фінансових внесків до відповідних фондів. «Оборонна підтримка — це наш першочерговий пріоритет», — наголосив Руслан Стефанчук, подякувавши за участь Ісландії у закупівлі паливних танкерів для негайного відправлення в Україну. Окрім того, він висловив упевненість, що Ісландія візьме активну участь в імплементації окремих пунктів Формули миру Президента України Володимира Зеленського.

Спікер Парламенту України подякував за підтримку Ісландією шляху України до Організації Північноатлантичного договору. «Під час Вашингтонського саміту наступного року ми очікуємо отримати запрошення на членство до

Альянсу та чітке розуміння часу набуття членства», — зауважив він.

Насамкінець Руслан Стефанчук зазначив, що Україна високо цінує цьогорічні рішення Альтингу щодо пріоритетних для України питань — визнання Голодомору 1932—1933 років геноцидом, а також засудження незаконної депортації українських дітей.

Прес-служба Апарату Верховної Ради України.

Вдячні за принципову позицію

Голова Верховної Ради України Руслан Стефанчук провів зустрічі зі спікерами парламентів Вірменії та Азербайджану. Під час зустрічі із Головою Міллі Меджлісу Азербайджанської Республіки Сахібою Гафаровою сторони обговорили шляхи подальшої взаємодії Верховної Ради України та Парламенту Азербайджану.

Спікер Парламенту України висловив вдячність за принципову позицію Азербайджану щодо підтримки суверенітету й територіальної цілісності України.

«Україна, зі свого боку, займає незмінну позицію щодо підтримки суверенітету та територіальної цілісності Азербайджану у його міжнародно визнаних кордонах», — наголосив Руслан Стефанчук.

Під час розмови із Головою Національних Зборів Республіки Вірменія Аленом Симоняном Голова Верховної Ради України відзначив зміни у голосуванні Єревана щодо українських і проукра-

їнських резолюцій та ініціатив у межах міжнародних організацій після початку повномасштабного військового вторгнення росії в Україну.

Водночас сторони багато уваги приділили російській агресії та імперським амбіціям російської федерації.

«Україна виступає за врегулювання вірмено-азербайджанського конфлікту з дотриманням норм міжнародного права, поваги до суверенітету й територіальної цілісності держав у межах міжнародно визнаних кордонів», — наголосив Спікер Парламенту України.

Прес-служба Апарату Верховної Ради України.

Дякую за вашу вірність Україні та за вашу відданість!

Звернення Голови Верховної Ради України Руслана Стефанчука до Дня захисників і захисниць України.

День Захисників і Захисниць України!
Тих, ким пишаємось!
Ким захоплюємось!
Кому вдячні!
Безмежно вдячні за стійкість!
За силу!
Мужність!
Героїзм!

Із великою шаною я хочу привітати наших оборонців, кожного й кожна, хто ціною надзусиль боронить українську землю та щосили жене ворога геть.

Я дякую за кожне звільнене місто! За щоденний подвиг! За радість, коли у наших населених пунктах повертається Український Прапор!

Дякую за вашу вірність Україні та за вашу відданість! За те, що весь світ і кожна українська родина каже: «Слава ЗСУ!»

У нас найкраща армія світу! Яка довела всім, що таке сміливість і що таке боротьба!

Ціна перемоги, яку наші захисники й захисниці щодня наближають, — надвисока!

Імена Героїв і Героїнь, які віддали своє життя, боронячи Україну, назавжди у нашій історії та наших серцях!

Прес-служба
Апарату Верховної Ради України.

Звернення Першого заступника Голови Верховної Ради України Олександра Корнієнка до Дня захисників і захисниць України

День, який став ще однією можливістю подякувати нашим захисникам та захисницям. За незалежність, за боротьбу, за захист. За те, що вони стоять за майбутнє для наступних поколінь.

Наше завдання — бути міцним тилом для тих, хто на перших позиціях стоїть обличчям до ворога та бореться за українську націю та державність. Багато хто віддав своє життя за майбутню перемогу, за Україну. Їхні імена назавжди в історії, в нашій пам'яті. Герої не вмирають! Низький уклін та вічна шана!

Україна переможе заради вас — тих, хто душу і тіло поклав за нашу свободу, хто щоденно попри все стоїть та наближає омріяний день, який загадують на всі свята.

Україна переможе. За це заплатили найвищу ціну — життя. Ми помстимося і справедливості та відповідальності будуть для ворога, для цього зла, який приніс горе нашим родинам.

Покрова Пресвятої Богородиці та День захисників і захисниць України. Два величні дні, які пов'язані між собою.

З нами Бог, з нами правда. І з нами козацький хоробрий дух українських воїнів!
Слава Україні!

Звернення Заступниці Голови Верховної Ради України Олени Кондратюк до Дня захисників і захисниць України

Цього року ми відзначаємо День захисників і захисниць за новим календарем, який повертає нас до спільного європейського дому. І кожного нового дня ми не втомлюємося дякувати нашим Захисникам і Захисницям, які наближають нашу Перемогу, виборюють для нас віру та надію, мирне майбутнє. Всі, хто боронить Україну зі зброєю в руках, — наші Герої. На рівних — чоловіки та жінки. І ми маємо завжди пам'ятати про надважку ціну кожного метра звіль-

неної від окупантів української землі, за яку сплачено життям і кров'ю найкращих, найхоробріших людей країни, для яких честь, гідність, служіння справі захисту Українського народу — це найвищі цінності, найбільшій обов'язок.

Слава всім Захисникам і Захисницям України! Пишаємося кожним і кожною з вас.

Вічна шана і пам'ять всім, хто віддав життя за свободу, незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України.

Бойового духу та уміння вистачає, як і віри, що ми звільнимо свою землю

У День захисників і захисниць України Перший заступник Голови Верховної Ради України Олександр Корнієнко привітав воїнів 59-ї окремої мотопіхотної бригади імені Якова Гандзюка та вручив нагороди й відзнаки.

«Наші Герої, мужні та сміливі, дають відсіч окупантам і стоять за Україну й її майбутнє — вільної країни по всій нашій території площею 603 628 кілометрів квадратних», — наголосив Перший віцеспікер.

Він також зауважив, що під час спілкування з бійцями вони просили передати всім, на-

самперед — партнерам, що дуже потрібні снаряди та зброя, броньована техніка та дрони. «Бойового духу та уміння у хлопців та дівчат вистачає, як і віри, що ми звільнимо свою землю», — акцентував Олександр Корнієнко.

Прес-служба Апарату
Верховної Ради України.
Фото: rada.gov.ua

Маємо завжди пам'ятати про надважку ціну свободи

Заступниця Голови Верховної Ради України Олена Кондратюк вшанувала пам'ять захисників і захисниць України біля Стіни Пам'яті на Михайлівській площі у Києві.

Вона відзначила, що багато киян разом із дітьми несуть квіти, свічки та фотографії до Стіни Пам'яті на Михайлівській площі, згадуючи полеглих оборонців України — своїх чоловіків, друзин, батьків, рідних та близьких.

«Маємо завжди пам'ятати про надважку ціну кожного метра звільненої від окупантів української землі, кожного деокупованого селища та міста, за які сплачено життям і кров'ю найкращих, найхоробріших людей країни. Вічна шана і пам'ять всім, хто віддав життя за свободу, незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України», — наголосила Віцеспікерка Олена Кондратюк.

У церемонії покладання квітів до Стіни Пам'яті також взяли участь представники парламентських фракцій, голови Комітетів і представники Апарату Верховної Ради України.

Прес-служба Апарату
Верховної Ради України.
Фото
Олександра КЛИМЕНКА.

У КАБІНЕТІ МІНІСТРІВ

Усі субсидії буде перепризначено автоматично

«Тарифи на комунальні послуги до кінця опалювального сезону залишаються без змін. При цьому плануємо збільшення бюджету на виплату субсидій. Завдяки цифровізації процесів усі субсидії цього року будуть перепризначені автоматично. Ті, хто потребує субсидії і не отримував її раніше, можуть подати заяву онлайн — через «Дію» або сайт Пенсійного фонду», — повідомив під час засідання уряду Прем'єр-міністр Денис Шмигаль.

Водночас глава уряду нагадав, що під час повномасштабної війни не тільки не було жодної затримки з виплатою пенсій, соціальних допомог та субсидій, а й вдалося за цей час провести дві індексації пенсій.

«У березні 2024-го проведемо ще одну індексацію пенсій. Наступного року також запланували збільшення мінімальної зарплати — до 8 тисяч гривень», — зазначив прем'єр, додавши, що в бюджеті на наступний рік також планується майже вдвічі збільшити видатки на підтримку ветеранів — із 7,5 мільярда гривень до понад 14 мільярдів. Водночас планується повноцінно запустити проект помічника ветерана та виділити на реабілітаційну та психологічну допомогу ветеранам 2,6 мільярда гривень.

У бюджеті-2024 також пропонується значно розширити програми стимулювання економічної активності, підтримки бізнесу та створення нових робочих місць. «Сумарно направили на ці цілі 42 мільярди гривень. Обов'язково продовжимо одну з найуспішніших програм пільгового кредитування «5-7-9». За програмою «Робота» плануємо видати понад 12 тисяч мікрогрантів, а це значить — допоможемо створити 12 тисяч нових бізнесів. Додатково плануємо надати 1300 грантів для старту ветеранського бізнесу», — повідомив Д. Шмигаль, додавши, що 3 мільярди гривень також буде виділено на державну підтримку великих інвестиційних проектів, що сприятиме створенню нових робочих місць, збільшенню податків та покращенню життя громадян.

Повідомивши, що в межах програми «Відновлення вже пошкоджено виплати для майже 16 тисяч родин на ремонт власних осель, глава уряду зазначив, що вже в листопаді можна буде скористатися житловими сертифікатами та придбати нову оселю.

Кабмін ухвалив постанову про створення Державної служби у справах дітей.

«Ми створили орган, який опікуватиметься забезпеченням прав кожної дитини, у тому числі її права на життя в родині, та якісною роботою установ і органів, відповідальних за піклування про дитину. Україна — не для інтернатів, як справедливо зазначив наш Президент. Тому ми посилюємо координацію органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, служб у справах дітей з тим, щоб кожна дитина змогла відчувати батьківську любов», — наголосила міністр соціальної політики Оксана Жолнович.

Сьогодні в Україні понайд 7,5 мільйона дітей, які страждають від впливу російської агресії, а також понад 65 тисяч дітей є сиротами чи позбавлені батьківського піклування. Тож серед ключових завдань новоствореної служби — координація надання соціальної підтримки та соціальних послуг сім'ям з дітьми (у тому числі тим, над якими встановлено опіку чи піклування), прийомним родинам, сім'ям патронатних вихователів, дитячим будинкам сімейного типу, усиновлювачам.

Уряд підтримав та подасть до парламенту законопроект про внесення змін до Закону «Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімів» (щодо удосконалення порядку притягнення до відповідальності). Ці зміни передбачають, що в разі невиконання юридичними особами, громадськими формуваннями, що не мають статусу юридичної особи, вимог Закону «Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімів» їхня діяльність підлягає припиненню (забороні) в судовому порядку за позовом Мін'юсту.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Комітет з питань енергетики та ЖКП провів воркшоп «Як встановити СЕС на об'єкті соціальної інфраструктури: технічні та економічні особливості»

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Комітет з питань енергетики та житлово-комунальних послуг у партнерстві з Міжнародною організацією з міграції, ГО «Еко клуб» та БО «Фонд «Енергетична Дія для України» за підтримки Програми USAID «РАДА: наступне покоління» провів воркшоп «Як встановити СЕС на об'єкті соціальної інфраструктури: технічні та економічні особливості».

На думку голови комітету народного депутата Андрія Геруса (на знімку), введення в експлуатацію великої кількості малої генерації — довготривалий процес, але його варто вже зараз активно впроваджувати, щоб мати меншу залежність від основних великих об'єктів енергосис-

теми. Починати можна вже, адже для цього є всі умови.

Він, зокрема, зауважив: є велика ймовірність, що з настанням ОЗП 2023/2024 росія посилює ракетні удари по нашій енергетичній інфраструктурі. Однак об'єкти соціальної інфраструктури, а саме лі-

карні, водоканали, підприємства теплокомуненерго, не повинні відчувати проблем з електропостачанням, адже це створює труднощі в наданні медичної допомоги, водопостачанні та теплопостачанні міст.

На початку воркшопу представники Міжнародної організації з міграції Катерина Звіргзде (координаторка зі зв'язків з органами влади WASH (водопостачання, санітарія та гігієна) та Ілля Дергунов (асистент проєктів WASH), експерт ГО «Еко клуб» Дмитро Сакалюк та засновниця БО «Фонд «Енергетична Дія для України» Юліана Оніщук презентували реалізовані проєкти, а саме дахові СЕС на лікарнях та водоканалах у містах України.

Експерт ГО «Еко клуб» Дмитро Сакалюк розповів про можливості фінансування проєктів з

розвитку розподіленої генерації електроенергії на місцях та навів перелік необхідної документації із встановлення сонячних електростанцій на об'єктах соціальної інфраструктури (передпроектні роботи та ТЕО; аналіз даху; рішення ОМС; ПКД, використання санітарної зони, правові нюанси).

Представники закладів охорони здоров'я, які мають встановлені сонячні електростанції на покрівлях своїх установ, поділилися досвідом експлуатації генеруючих установок.

Учасників воркшопу також поінформували про особливості обслуговування СЕС.

Представники ОТГ також дізналися про економичний ефект від роботи генеруючої установи та про додаткові переваги від її роботи. Тут Олексій Михайленко, експерт ГО «Clean Energy Lab», розповів про продаж надлишків електроенергії та роз'яснив, як рахувати окупність проєкту. Експерт з ВДЕ Євгенія Загуменнова-Крупович розказала про регуляторні особливості реалізації надлишків електричної енергії, виробленої за механізмом самовиробництва.

Прес-служба Апарату Верховної Ради України.

Історичний візит: наша делегація уперше відвідала Уругвай

Делегація Верховної Ради здійснила перший візит до уругвайського парламенту. Про це в інтерв'ю «Голосу України» розповів голова Комітету Верховної Ради з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва Олександр Мережка (на знімку).

За його словами, візит був організований Міжпарламентським Союзом, який провів у Монтевідео другий світовий саміт «Комітетів майбутнього». На полях цієї події члени нашої делегації, яка була нечисельною і складалася лише з двох представників — Олександра Мережка та народного депутата України Олексія Жмеренецького, провели, утім, чимало переговорів. «Ми зустрілися з багатьма сенаторами, депутатами цього парламенту, переважно тими, хто підтримує Україну й виступає в цьому парламенті на захист нашої держави. Тож з точки зору парламентської дипломатії це історичний візит», — зазначив Олександр Мережка.

Окрім Уругваю, народні депутати відвідали також Аргентину. «Ми намагаємося використати кожну можливість. Приїхавши так далеко, добиратися довелося три дні, ми намагалися провести максимальну кількість зустрічей зі своїми колегами, подякували їм і переконували й надалі підтримувати Україну», — розповів голова Комітету з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва.

За підсумками візиту Олександр Мережка розповів «Голосу України» про необхідність посилити співпрацю з країнами Глобального Півдня, саміт «Комітетів майбутнього» та зустрічі з парламентаріями з різних країн.

— Чому нині важливо налагоджувати відносини з країнами Глобального Півдня?

— По-перше, це важливо для того, аби ці країни були на нашому боці. Щоб вони надавали нам політичну та дипломатичну підтримку, наприклад, щоб голосували на Генеральній Асамблеї ООН за ті резолюції, які захищають територіальну цілісність та суверенітет України.

Річ також у тому, що путін намагається представити себе захисником Глобального Півдня. Він каже щось на кшталт такого: мовляв, ЄС та Сполучені Штати не підтримують росію, виступають на боці України, але є значна частина людства, яка живе у країнах Глобального Півдня, яка буцімто підтримує росію. Така у нього пропагандистська версія. Насправді ж це абсолютно не так.

Спілкуючись із депутатами з країн Глобального Півдня, особливо в Латинській Америці, я кажу: «Ви не маєте права мовчати. Підтримуючи Україну, ви підтримуєте і свої інтереси й міжнародне право. Сьогодні жертвою агресії є Україна, а завтра нею можете стати ви, якщо не захищатимете права України та міжнародний правопорядок».

По-друге, ми намагаємося залучити їх до реалізації Формули миру Президента Володимира Зеленського. Я намагався переконувати підтримати цей план наших колег під час двосторонніх зустрічей, наприклад в Уругваї та Аргентині. Це надзвичайно важливо, бо Формула миру створює гарантії безпеки не тільки для України, а й для кожної країни світу, включно з країнами Глобального Півдня. Тобто це в їхніх інтересах.

Ми говорили також про необхідність реформи Організації Об'єднаних Націй. Нині Рада Безпеки ООН паралізована й не виконує свою основну місію — підтримання світового миру та безпеки. Для того, аби реформувати Раду Безпеки ООН, потрібна підтримка країн Глобального Півдня.

Також ми пропонували цим країнам взяти участь у створенні трибуналу за злочин агресії. Це також важливо — як

одна з гарантій неповторення у майбутньому цього злочину.

— Розкажіть про підсумки поїздки.

— Її організатором виступив Міжпарламентський Союз. Я є членом делегації України у цьому союзі, і це один з його важливих заходів. Подія називалася Другий світовий саміт «Комітетів майбутнього».

У парламентах деяких країн було створено «Комітети майбутнього». Вони допомагають проектувати й ухвалювати законодавство з урахуванням глобальних тенденцій та викликів, які стоять перед світом і перед кожною країною. Це новий тренд у законодавчій роботі. Власне, саме цьому й було присвячено саміт.

Важливо, що на його полях відбувається дуже багато двосторонніх зустрічей. Зокрема, ми зустрілися з делегаціями з Малаві, Тонгі, Танзанії, Ісландії та інших країн.

У нас була невелика делегація — складалася з двох народних депутатів: мене та Олексія Жмеренецького. Ми скористалися можливістю і, за сприяння нашого посольства в Аргентині, провели один день в Буенос-Айресі, там теж зустрілися з парламентаріями. Це було надзвичайно важливо, бо незабаром у цій країні відбудуться президентські вибори і ситуація там складна: є партії та політики, які підтримують Україну, а є й проросійські потужні сили. Тому нам було важливо поспілкуватися з нашими друзями, які є прихильниками України. Так, на зустрічі з багатьма аргентинськими парламентаріями ми розповіли про ситуацію на фронті, контраст, перспективи, про те, що перед нами знову зима, яка може бути складною, бо росія може знову застосувати тактику знищення цивільної інфраструктури. Говорили й про те, як Аргентина може підтримувати Україну, та багато іншого. Також в Буенос-Айресі ми зустрілися з лідерами української діаспори.

— Які ваші особисті враження від спілкування з народними обранцями з країн Латинської Америки?

— У мене дуже позитивні враження. Наприклад, Уругвай є країною, яка позитивно налаштована до України, де нас добре розуміють. У спілкуванні з уругвайськими парламентаріями жодних проблем не було. Навпаки, відчувалося, що вони нам співчужають і підтримують. Те саме можна сказати й про аргентинських парламентаріїв — вони теж налаштовані дуже прихильно і сподіваються на якнайшвидшу перемогу України.

Тетяна ПАСОВА.

Фото надано Олександром Мережком.

Роман Сарай став віцепрезидентом Української асоціації районних і обласних рад

Голову Закарпатської обласної ради Романа Сарая обрали віцепрезидентом Української асоціації районних і обласних рад (УАРОР).

Це відбулося під час з'їзду УАРОР, який відбувся у столиці. Роман Сарай відповідає тиме у цій авторитетній структурі за транскордонну співпрацю та європейську інтеграцію.

Обрано президента асоціації, інших віцепрезидентів, очільників та членів ревізійної комісії, а також склад правління УАРОР, повідомляє прес-служба Закарпатської облради.

Президентом УАРОР стала Тетяна Єгорова-Луценко.

Серед закарпатців у керівному органі буде також голова Рахівської районної ради Діана Бабинець. Її обрали віцепрезиденткою асоціації з питань освіти, науки та інновацій.

Василь НИТКА.

Ужгород.

Фото прес-служби облради.

Роман Сарай (у центрі) з головами районних рад Закарпатської області під час роботи з'їзду.

ПРИВІТАННЯ

Народні депутати України — члени Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України, а також працівники секретаріату комітету щиро вітають із днем народження секретаря комітету Пагієва Михайла Миколайовича та зичать йому міцного здоров'я, щастя, любові та відданості рідних і друзів, наснаги в роботі, поваги колег та успіхів на шляху досягнення обраної мети.

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

Налагодили альтернативне водозабезпечення

З відключенням світла чи не головною проблемою стає подача води — вирішити її покликаний проєкт народного депутата Дмитра Кисилевського.

Він зазначає, що ворог знову атакує енергетичну інфраструктуру перед початком опалювального сезону. Не можна виключати прильоти у підстанції та інші об'єкти енергетики.

«Тому саме час нагадати про наш проєкт альтернативного водозабезпечення жителів Лівого берега Дніпра. Ми почали його рік тому, і за цей час пробурили 19 свердловин. У чотирьох з них вода виявилася питною, п'ятнадцять мають технічну воду, яка придатна для приготування їжі після кип'ятіння, а ще у двох — тільки для технічних цілей», — розповів депутат.

Для реалізації проєкту вдалося знайти недержавних спонсорів. Долучилися і небадужі жителі Лівого берега.

«Глибина пробурених свердловин — від 20 до 60 метрів. Для найбільшої свердловини на Верхній Ігрени ми були змушені застосувати електричний насос, який може працювати від генератора, бо вручну дістати воду з такої глибини було неможливо. Всі інші свердловини зробили ручними, незалежними від електроенергії», — додав Дмитро Кисилевський і закликав берегти колонки.

Минулої зими під час блекаутів ці ручні колонки дуже допомогли жителям Лівого берега. Також ставали в пригоді, коли міський водоканал проводив ремонт.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.
Дніпропетровська область.

Фото з архіву Дмитра Кисилевського.

Від інфаркту рятуватимуть швидко та ефективно

Хмельницький обласний серцево-судинний центр відкрив у Нетішині відділення інвазивної кардіології та інтервенційної радіології. Невідкладна кардіохірургічна допомога, планові медичні послуги, діагностика, консультації, рання реабілітація стали ближчими для мешканців північного регіону області. У його відкритті разом із представниками обласної, районної та міської влади взяв участь народний депутат України Микола Стефанчук.

Обласний серцево-судинний центр залишається єдиним у Хмельницькому госпітальному окрузі закладом, який оснащений

високотехнологічним лікувально-діагностичним обладнанням, котре дає змогу надавати високоспеціалізовану кардіологічну

та кардіохірургічну допомогу. Щорічно у стаціонарних відділеннях лікується до чотирьох тисяч пацієнтів та надається консультативна допомога ще 45 тисячам мешканців краю. Однак, як свідчать медичники, потреба у лікуванні та діагностиці серцево-судинної патології значно більша.

За словами директора центру Андрія Кланци, пріоритетним завданням закладу залишається своєчасна допомога пацієнтам з гострим коронарним синдромом. Щоб наблизити її до хворих з інфарктом міокарда, раніше відповідне відділення було відкрито у Кам'янці-Подільському. Тепер таке ж працюватиме і в Нетішині. Це означає, що в межах 60-90 хвилин пацієнт з гострою серцевою проблемою з найвіддаленіших населених пунктів краю отримує невідкладну допомогу своєчасно. А це тисячі врятованих життів після нападу хвороби.

Цей проєкт вдалося реалізувати спільними зусиллями всіх владних структур регіону, співробітників серцево-судинного центру та Спеціалізованої медико-санітарної частини Нетішина. Було використано фінансовий ресурс обласного, місцевого бюджетів та кошти медзакладу.

— Вік людей із серцево-судинними захворюваннями, на жаль, помітно омолоджується. А ще одна нова сучасна локація дасть можливість мінімізувати всі ризики доставки пацієнтів з гострими кардіологічними станами до медзакладу і своєчасно надати їм необхідну допомогу. Попри всі виклики облрада й надалі сприятиме розвитку медичної галузі Хмельниччини, — пообіцяла під час відкриття відділення голова обласної ради Віолета Лабазюк і вручила медикам подяки облради.

Створення нового відділення стало можливим завдяки співфі-

нансуванню з обласного бюджету та нетішинського міського, котрі виділили по дев'ять мільйонів гривень для придбання мобільної рентгенодіагностичної системи з блоком безперебійного живлення. Це був старт до створення довгоочікуваного реперфузійного центру.

— Це те унікальне обладнання, без якого сучасне оперативне втручання неможливе. Завдяки йому не втрачатиметься дорожній час для порятунку та будуть застосовані сучасні медичні методи, — наголосив перший заступник начальника ОВА Сергій Тюрін. — Але воно нічого не варте без праці медиків. У час війни одні лікарі рятують життя наших бійців на фронті, а інші — виконують це непросте завдання в тилу. Тож усі медики щодня працюють на нашу країну та Перемогу.

Ірина КОЗАК.

Хмельницька область.

У бюджеті наступного року передбачено значні кошти на збільшення соцвиплат

Видатки на соціальну сферу в бюджеті України наступного року є другими за пріоритетом. На цей напрям заплановано виділення 470 млрд грн, що на 25 млрд більше, ніж цього року. Також держава запланувала виділення грошей на впровадження нових соціальних послуг. Про це розповіла членкиня парламентського Комітету з питань бюджету Леся Забуранна.

«Найбільші видатки традиційно передбачаються на компенсацію дефіциту Пенсійного фонду — 272 млрд грн, щоби люди могли вчасно отримувати пенсії. У березні, відповідно

до законодавства, держава проводитиме індексацію пенсій. Також на виплати субсидій закладено 50 млрд грн. А ще передбачена допомога людям, які опинилися у складних

обставинах, — майже 137 млрд грн», — поінформувала парламентарка.

За її словами, наступного року передбачається впровадження й нової соціальної послуги — інституту помічника ветерана.

«Це будуть люди, які допомагатимуть нашим воїнам адаптуватися економічно та психологічно до мирного життя. Буде приблизно 15 тисяч

помічників ветеранів. Крім того, передбачений пілотний проєкт програми зубопротезування для ветеранів, на що закладено 750 млн грн. Збережені всі статті видатків щодо соціальної допомоги, а також додано декілька», — зазначила народна депутатка України.

Вона наголосила, що найціннішим для держави залишаються люди, тому саме на їхню підтримку й захист

спрямовано всі зусилля, повідомляє прес-служба Апарату Верховної Ради України.

«Я переконана, що і Президент, і уряд, і парламентарії, попри все, мають зробити все можливе, щоби забезпечити людям певний надійний рівень життя, відповідно до нинішніх умов, бо наші воїни насамперед воюють за наших людей», — підсумувала Леся Забуранна.

Зміни в законодавстві з 1 жовтня

З 1 жовтня набрали чинності зміни в різних сферах. Жінки-фармацевти та медики мають стати на військовий облік. Більшість підприємців працюватимуть із касовими апаратами. Набуває чинності закон про громадське здоров'я, завдання якого — створити умови, щоб українці жили довше. До програми «Доступні ліки» додали знеболювальне для невиліковних хворих та тест-смужки для діабетиків.

Про ці та інші новації місяця — в наших матеріалах.

Жінкам із медичною освітою не заборонятимуть виїжджати за кордон

У жовтні минулого року Верховна Рада ухвалила зміни до закону «Про військовий обов'язок і військову службу» № 2664-IX. У ньому прописано, що жінки-медики та жінки-фармацевти зобов'язані стати на військо-

Щоб стати на військовий облік, жінки з медичною та фармацевтичною спеціальністю матимуть три роки — до 31 грудня 2026-го. До того часу зможуть влаштуватися на роботу без надання військового квитка. Але підприємство буде зобов'язано повідомити про них територіальний центр комплектування.

Із січня цього року освіти, які готують медиків та фармацевтів, за два місяці до закінчення навчання подають списки

ЦИТАТА

Наталія ГУСАК, голова Національної служби здоров'я:

«Програма реімбурсації «Доступні ліки» продовжує розширюватися. Уряд вніс зміни, завдяки яким, українці зможуть отримувати також медичні вироби. Зокрема, людям з діабетом видаватимуть тест-смужки для вимірювання цукру в крові, що важливо для своєчасного прийому препаратів та корегування доз».

З 1 жовтня МОЗ затвердив оновлений реєстр лікарських засобів, які видають безплатно або з доплатою. Його доповнили тест-смужками для глюкометрів та знеболювальним для паліативних хворих. У переліку — 492 препарати, з них 192 — безоплатні.

Ця норма є обов'язковою для всіх підприємців, за винятком ФОПів на спрощеній системі оподаткування I групи. Вони торгують у роздріб на ринку або надають населенню побутові послуги — ремонтують годинники чи взуття. За рік мають обіг менш як один мільйон гривень.

Встановити РРО підприємці мали з 1 січня 2022-го. Після початку повномасштабної війни штрафи за торгівлю без касових апаратів тимчасово скасували, а з 1 жовтня їх повертають. Це передбачає закон № 3219-IX, який Верховна Рада ухвалила 30 червня.

Без касових апаратів, крім спрощенців I групи, мають право працювати підприємці на окупованих та охоронених боєми територіях — за умови, що продають не піддакцизні товари.

Якщо товар продали без РРО або продавець не видав чек, його можуть оштрафувати на 25 відсотків від вартості покупки. У разі повторного порушення — штраф 50 відсотків. Ще жорсткіші умови для торговців піддакцизними товарами, технічно складними побутовими пристроями, лікарськими засобами, ювелірними виробами — штрафи відповідно 100 та 150 відсотків від вартості. Та якщо підприємці вели бізнес без касових апаратів з 1 січня минулого року по 1 жовтня нинішнього — покарання не буде.

1,8

мільйона підприємців із 1 жовтня 2023 року мають використовувати касові апарати. Усього в Україні працюють понад два мільйони ФОПів, за даними Державної податкової служби на 1 червня цього року.

Закон № 3219-IX також скасовує мораторій на планові податкові перевірки, але тільки для підприємств, що продають піддакцизні товари — алкоголь, тютюн, паливо, а також для грального бізнесу та фінансових послуг. Решту підприємців податкова поки що не чіпатиме.

«Звертаюся до податківців, які готуються виходити на перевірки застосування РРО з 1 жовтня. Однією з найбільших перешкод у запровадженні надважливої реформи є обґрунтовані побоювання щодо упередженого ставлення до бізнесу. Пошук дрібниць, які не мають жодного значення для фіскальних цілей, але можуть

формально трактуватися як правопорушення. Наголошую: перед вами не стоїть завдання зібрати штрафи. Ваше завдання — забезпечити прозорий законний податковий контроль за використанням РРО, а не за послідовністю букв у назві підприємця на чеку чи ідеальною цілісністю акцизної марки на пляшці в ресторані. Переконаний, зараз саме той час, коли ми можемо

переломити 30-річну історію взаємної недовіри фіскала та підприємця, започаткувавши щирий, людський діалог, спрямований на Перемогу», — написав у Телеграмі голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики Данило Гетманцев.

Закон встановлює правила, які дадуть змогу українцям жити довше

З 1 жовтня 2023 року набирає чинності Закон України № 2573-IX «Про систему громадського здоров'я». Він передбачає створення комплексної системи, де пріоритетним напрямом є профілактика захворювань.

Саме такий підхід обрали європейські країни. Це дало їм змогу зробити стрибок у сфері громадського здоров'я. Там середня тривалість життя чоловіків становить 72 роки, жінок — 80. У нашій країні чоловіки живуть у середньому 66 років, а жінки — 76, зазначають у МОЗ. Держава має розробити заходи, які допоможуть українцям підвищити якість і тривалість життя. Це стосується маркування продуктів, імунізації, зміцнення здоров'я, гарантування якісних медичних послуг.

«Це революційне рішення. Воно про збереження здоров'я громадян, про запобігання захворюванням. Ці норми дадуть можливість інтегрувати нашу систему охорони здоров'я в європейську мережу в найкращих її проявах. Навколо закону існувало багато міфів та упереджень. Зокрема, щодо примусової вакцинації, доступу до персональних даних, кримінальної відпо-

відальності за відмову проходити медичні огляди. Усі ці «факти» не мають під собою жодного правдивого твердження», — зазначив заступник міністра охорони здоров'я, головний санітарний лікар Ігор Кузін.

Ось ще один важливий момент. За законом № 2573 скасується необхідність отримувати висновок санепідеміологічної експертизи для нехарчової продукції. Це був непотрібний дозвіл, який тільки обтяжував бізнес.

Європейська Бізнес Асоціація майже 10 років наполягала, що цей висновок треба скасувати. Бо такого документа немає в країнах-членах Європейського Союзу. Там є окремі вимоги до побутової техніки, косметики, мийних засобів тощо. Скасування цього висновку відповідає курсу України на інтеграцію до ЄС і спростить умови ведення бізнесу, вважають в ЄБА.

У дьюті-фрі не продаватимуть цигарок до кінця війни

У магазинах безмитної торгівлі дьюті-фрі з 1 жовтня обмежать продаж сигарет українського виробництва. Це передбачає Закон № 3326-IX «Про внесення змін до Митного кодексу України та інших законів України щодо протидії незаконному обігу тютюнових виробів».

Таке рішення має зупинити тінювий тютюновий бізнес, розмір якого оцінюють в мільярд доларів на місяць.

У травні цього року тимчасова слідча комісія Верховної Ради щодо незаконного обігу тютюнових виробів виявила схему дьюті-фрі. В Україні зареєстровано 48 магазинів безмитної торгівлі. Через російське вторгнення й зупинку перельотів аеропорти не працюють, а разом із ними — більшість точок. Залишилося 15 магазинів, що розташовані на автомобільних пунктах пропуску через державний кордон. І хоч кількість крамниць скоротилася втричі, це майже не вплинуло на обсяги проданих сигарет. У 2021-му у продажу 27 мільйонів пачок через дьюті-фрі, а у 2022-му — 20 мільйонів, ділився фактами народний депутат Ярослав Железняк.

З'ясувалося, що в наземних пунктах пропуску на один чек купують у середньому 30—35 пачок цигарок, хоч під час перетину кордону можна везти дві пачки на одну людину. Далі ці сигарети потрапляли на внутрішній ринок в Україні. Тож народні депутати зупинили схему розкрадання, коли офіційно виготовлені для безмитної торгівлі сигарети, за які не сплачували податків, продають всередині країни.

Закон забороняє продавати тютюнові вироби українського виробництва в магазинах дьюті-фрі на час воєнного стану. А сигарет іноземного походження можна буде купити не більше як дві пачки. Нові норми обмежать і продаж алкоголю: за добу можна придбати два літри напоїв із вмістом спирту до 22 відсотків, або один літр міцнішого. За порушення обмежень передбачений штраф від 13,6 тисячі до 17 тисяч гривень.

Ірина БУЛАНЕНКО.
Фото
Олександра КЛИМЕНКА.

Бійчиня тренується у стрільбі на базі батальйону «Легіон-Д» у Києві. Сьогодні країну захищають понад 60 тисяч жінок. Більш як 42 тисячі — у лавах Збройних Сил.

Як стати на облік

Військовий облік здійснюють територіальні центри комплектування та соціальної підтримки.

Необхідно надати:

- ▶ заяву;
- ▶ паспорт або ID-картку;
- ▶ ідентифікаційний номер;
- ▶ документ про здобуття спеціальності;

▶ довідку з роботи із зазначенням спеціальності, за якою жінка працює;

- ▶ свідоцтво про народження дітей або документ про опіку;
- ▶ свідоцтво про шлюб;
- ▶ фотокартки 3 x 4.

У ТЦК заводять особову справу. Жінку спрямують на медкомісію, яка дасть висновок про придатність до військової служби. Медогляд — такий само, як і для чоловіків: огляд хірурга, терапевта, невропатолога, психіатра, офтальмолога, оториноларинголога, стоматолога, дерматолога. Єдина відмінність для жінок — ще й гінеколога.

вий облік. Представниці інших професій можуть зробити це за бажанням. Міноборони відтермінувало це рішення на рік — до жовтня нинішнього року.

У Міністерстві охорони здоров'я зауважують, що жінки від 18 до 60 років, які мають медичну або фармацевтичну освіту чи працюють у медичній сфері — лікарем, стоматологом, акушеркою, медсестрою, фармацевтом, провізором, науковою співробітницею чи керівницею підрозділів в охороні здоров'я, — вже мали бути на обліку у військоматах, адже ця норма діє з 1992 року. Але з 1 жовтня 2023-го мусять це зробити обов'язково.

Військовий облік не дорівнює мобілізації. Він необхідний для узагальнення даних про резерв у державі.

випускниць до територіальних центрів комплектування. Решті жінок із такими вміннями треба самим звернутися до ТЦК.

Жінок на військовому обліку можуть призвати на службу чи залучити для оборони держави у воєнний час. Вони виконують військовий обов'язок на рівних засадах із чоловіками.

Однак військовозобов'язаним жінкам не заборонятимуть виїжджати за кордон. Про це повідомив речник Державної прикордонної служби Андрій Демченко в ефірі телемарафону. Він наголосив, що за законодавством обмеження щодо виїзду українців за межі держави стосуються чоловіків призовного віку. Українок обмежує лише постановою уряду, яка стосується державних посадовців та співробітників низки державних установ.

Повертають штрафи за торгівлю без касових апаратів

Фізичні особи-підприємці, які є платниками єдиного податку П—IV груп, з 1 жовтня 2023 року мають використовувати РРО. Це реєстратори розрахункових операцій, тобто касові апарати.

Трьома абзацами

▶ У Чехії з 1 жовтня запроваджує реєстр автомобілів на українських номерах. Така необхідність виникла через масові порушення українцями правил дорожнього руху та неможливість накладати штрафи на водіїв. У Чеській Республіці перебувають 325 тисяч біженців з України, за інформацією тамтешнього МВС. І до 40 тисяч автомобілів з українською реєстрацією.

▶ Транспортні засоби за межами населених пунктів з 1 жовтня повинні їздити в будь-який час доби із включеними денними ходовими вогнями. Це пристрої, які випромінюють біле світлодіодне світло. Якщо таких немає в конструкції автомобіля, слід актизувати ближнє світло фар. За ігнорування вимоги передбачено штраф у 425 гривень.

▶ 2 жовтня 2023 року набувають чинності зміни до Закону України «Про рекламу». Забороняється реклама азартних ігор, де знімаються особи до 21 року, якщо повідомлення формує думку, що виграти легко, а азартні ігри — альтернатива роботі. Така реклама заборонена на радіо та телебаченні з 6:00 до 23:00, у будь-яких друкованих виданнях, крім спеціалізованих, на транспорті та в метро, на засобах зовнішньої реклами тощо.

Жозеп БОРРЕЛЬ: Ми тут, щоб висловити підтримку

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

«Дуже важливо, щоб ми всі зараз могли робити в кожній сфері кроки вперед, ні в чому не зупиняючись, додаючи Європі активності, додаючи Європі лідерства. Потрібні постійно нові оборонні та дипломатичні, політичні та інтеграційні, економічні та санкційні кроки, які робитимуть сильнішими наші спільні позиції. Що більше буде нашої активності, нашого лідерства, наших ініціатив, то менше буде шансів у росії на адаптацію до нашого спільного тиску», — зазначив Володимир Зеленський, повідомляє **Офіс Президента**.

Серед важливих кроків, які мають бути зроблені, Президент України назвав: по-перше, активність в оборонній підтримці України та захисті життя (постачання зброї, снарядів, розширення спектра підготовки українських воїнів і збільшення спільних виробничих потужностей ОПК); по-друге, залучення якнайбільше світових лідерів і держав до реалізації Форуму миру; по-третє, приєднання ще семи держав європейської спільноти до безпечових гарантій для України на шляху до НАТО; по-четверте, активізацію роботи щодо нового санкційного пакета Євросоюзу проти росії та розширення санкцій проти Ірану; по-п'яте, початок уже цього року переговорів щодо членства України в ЄС, затвердження інституціями Євросоюзу фінан-

сового інструменту для України — Ukraine Facility, а також прискорення роботи в Євросоюзі щодо спрямування заморожених російських активів на фінансування відновлення в Україні завданих війною руйнувань.

Перед початком заходу міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба, «це історична подія, тому що вперше в історії Рада міністрів закордонних справ буде засідати поза кордонами Європейського Союзу, але в межах майбутніх кордонів ЄС». «Це саме по собі є сигналом підтримки, яку надає Україні Євросоюз. Ми за це дуже вдячні», — сказав він, повідомивши

також, що обговорив із Жозепом Боррелем питання, які стоять у порядку денному зустрічі.

Як повідомляє Euractiv, серед тем порядку денного засідання — інтеграція України в ЄС, демонстрація підтримки Євросоюзу, оскільки країна опинилася в гострій фазі контрастності проти росії, а також підбивання підсумків деяких критичних заходів, таких як військова допомога і подальше посилення санкцій проти рф.

«Наша підтримка не залежить від того, як триватиме війна найближчими днями та тижнями. Давай-те подивимося, що стається у США, але зі свого боку ми продовжимо

збільшувати нашу підтримку. Ми повинні забезпечити постійну та структурну допомогу, тому що ми зіткнулися з екзистенційною загрозою для Європи», — заявив Боррель перед засіданням.

Міністр закордонних справ Франції Катрін Колонна зазначила, що зустріч міністрів закордонних справ ЄС у Києві є сигналом для москви про рішучість блоку підтримувати Україну в довгостроковій перспективі.

«Це демонстрація нашої рішучості і тривалої підтримки України, допоки вона не зможе перемогти. Це також повідомлення росії, що вона не має сподіватися на нашу втому.

Ми будемо там ще довго», — сказала вона журналістам у Києві.

У свою чергу очільниця МЗС Німеччини Анналена Бербок заявила, що Європейський Союз невдовзі розшириться від Лісабона до Луганська, **повідомляє «Європейська правда»**. «Майбутнє України — у Європейському Союзі, в нашій спільноті свободи, і незабаром вона розшириться від Лісабона до Луганська. З кожним метром, який визволяє Україна, з кожним метром, де вона рятує своїх людей, вона також розширює свій шлях у ЄС», — зауважила міністрка.

Міністр закордонних справ Литви Габріелюс Ландсбергіс нагадав, чому Захід не може дозволити собі «втомлюватися від війни», і висловив сподівання, що зустріч міністрів у Києві допоможе розв'язати такі сумніви та чітко підтвердить, що держави ЄС налаштовані підтримувати Україну до Перемоги. «Мій меседж дуже чіткий і актуальний по обидва боки Атлантичного океану: нам у цій ситуації треба турбуватися не лише через росію. Є також інші диктатори, інші авторитарні режими, які зараз пильно стежать, як Захід відреагує на затяжну війну росії проти України. Чи зможемо ми об'єднати спільні сили і дати відсіч авторитарній росії, щоб інші зважали на це, якщо мають якісь плани», — сказав він.

Фото з сайту МЗС.

ПЛАНЕТА

Болгарія заборонила в'їзд машинам з російськими номерами

У перший робочий день жовтня керівник Прикордонної служби Болгарії Антон Златанов у ранковій програмі Болгарського національного телебачення «День починається» повідомив, що до кінця понеділка буде припинено в'їзд на територію країни легкових автомобілів з російськими реєстраційними номерами.

За його словами, це відповідає рішенню Єврокомісії про обмеження ввезення товарів з росії. Це стосується і особистих речей водія та пасажирів.

Антон Златанов не уточнив, через які КПП потрапляли російські автомобілі до Болгарії і скільки їх в'їжджало до країни щомісяця. Але зазначив, що після повномасштабного вторгнення росії в Україну їх стало не дуже багато. Він також повідомив, що заборона на в'їзд вантажівок з російськими номерами діє вже кілька місяців.

Керівник Прикордонної служби зауважив, що заборона поширюється і на водіїв, які мають довгострокові візи для поїздки у Болгарію чи інші країни Євросоюзу.

Олександр БЛИК.

Це однозначно був теракт!

У неділю вранці в самому центрі турецької столиці Анкари, на площі між парламентом і Міністерством внутрішніх справ, пролунали вибухи, а потім почалася стрілянина. Це сталося перед приїздом президента країни Реджепа Ердогана до парламенту, який після літніх канікул мав відновити роботу.

Як повідомив турецьким ЗМІ міністр внутрішніх справ Алі Ерлікай, де о 9.30 двоє чоловіків на легковому під'їхали до воріт двору Головного управління безпеки МВС. Один із них виїшов з машини і попрямував до огорожі, де й підірвав себе. Другий почав відстрілюватися від охоронців правопорядку, які одразу оточили адміністративний квартал і місце вибуху. Двоє з правоохоронців дістали легкі поранення, а нападника було нейтралізовано.

Міністр внутрішніх справ Алі Ерлікай і очільник Міністерства юстиції Мехмет Тунч назвали це терактом, метою якого було нагадання зривати відкриття парламентської сесії та налякати депутатів.

Це їм не вдалося. У призначений час осіння сесія Великих Національних зборів Туреччини розпочала свою роботу. Перед депутатами з програмною промовою виступив президент Реджеп Ердоган. Те, що сталося вранці, він назвав «однією з останніх конвульсій терористів». І запевнив, що «терористи, які намагаються зруйнувати мир та безпеку в Туреччині, ніколи не досягнуть своїх цілей», повідомляє «Анадолу».

Виступаючи перед депутатами, Реджеп Ердоган торкнувся важливих внутрішніх і зовнішньополітичних проблем. Зокрема, він констатував, що наслідки війни, яку росія розпочала проти України, негативно вплинули на баланс світової економіки. І це «щодня видно в різних аспектах». За його словами, темпи інфляції не тільки в Туреччині, а й в усьому світі досягли найвищого рівня за останні 60—70 років. Майже в усіх країнах виникли серйозні проблеми в усіх сферах, включаючи продовольство, енергетику, торгівлю та зайнятність. Тому в нинішній ситуації «ніхто, включаючи розвинені країни, не може чітко бачити своє майбутнє». Ці негативні тенденції «хоч-не-хоч» зачіпають також і Туреччину. Він наголосив, що робить усе для зупинення війни, яка набридла усім, контактуючи з владою України і росії.

Олександр ВОЛОДИМИРОВ.

Повну версію читайте на сайті www.golos.com.ua

У Білому домі переконують: Київ може й надалі розраховувати на допомогу США

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Джо Байден запевнив, що переважна більшість республіканців і демократів як у Палаті представників, так і в Сенаті підтримують Україну в її захисті від російської агресії. «Проголосуюмо за це, і я хочу запевнити наших американських союзників, американський народ і народ України, що вони можуть розраховувати на нашу підтримку... Припиніть грати в ігри, виконайте це», — наголосив він.

Президент США зауважив, що угода про тимчасове фінансування закінчується через 45 днів: «Відверто кажучи, мені це набридло, мені набридла гра на грані, а також це набридло американському народу». Тож Джо Байден наголосив, що законодавці мають небагато часу, і питання ухвалення допомоги Україні є невідкладним.

У тому, що ситуація із тимчасовим бюджетом США не зупинить допомогу Україні, про яку було оголошено раніше, переконані й у Міністерстві закордонних справ нашої держави.

«Зараз це близько 1,6 млрд доларів на оборонку та 1,23 млрд доларів прямої бюджетної підтримки, а також кошти на гуманітарні та енергетичні проекти», — нагадав речник МЗС Олег Ніколенко. — Натомість шатдаун американського уряду міг би мати негативний вплив на втілення поточних програм для України».

Посол України в США Оксана Маркарова наголосила, що Конгрес та адміністрація Президента Джо Байдена подбали, щоб кошти попереднього бюджету на допомогу Україні були перехідними. «Кошти є. Уряд працюватиме, тому нічого не загрожує поставкам зброї і обладнання, які ухвалені раніше», — додала посол.

За словами Олега Ніколенка, українська влада активно працює із американськими партнерами, аби нове бюджетне рішення США, яке буде напрацьоване протягом наступних 45 днів, включало нові кошти для допомоги Україні.

«Підтримка України залишається неухитно міцною як в адміністрації США, так і в обох партіях, і палатах Конгресу США, а головне — серед американського народу», — додав він.

У Словаччині на виборах перемогла партія Роберта Фіцо

На виборах у Словаччині перемогу здобула партія Smer-SD колишнього прем'єр-міністра цієї країни Роберта Фіцо, повідомляє «Європейська правда» з посиланням на Actuality. За результатами обробки понад 99% протоколів, ця політична сила набирає 23,29%.

На жаль, Роберт Фіцо з початку повномасштабної агресії не раз виголосював відверто проросійські заяви, обіцяючи, зокрема, в разі своєї перемоги припинити допомогу Україні.

На другому місці опинилася «Прогресивна Словаччина», близька до чинної президентки Зузани Чапутової, з 17,07%; на третьому — партія «Голос» експрем'єра Петера Пеллегріні з 14,96%; блок OL'ANO+ експрем'єра Ігоря Матовича набрав 9,01%, партія SaS отримала 6,22%, Християнсько-демократичний рух — 6,9%, Словацька національна партія — 5,67%.

З такими результатами розподіл мандатів у парламенті може мати такий вигляд: партія Фіцо — 42, «Прогресивна Словаччина» — 31, «Голос» — 27, блок Матовича — 16, християнські демократи — 13, SaS — 11, Словацька національна партія — 10.

Утім, переможцю виборів найближчим часом доведеться сформувати коаліцію, аби створити уряд. Чи вдасться партії Роберта Фіцо домовитися з іншими політичними силами, питання поки що відкрите.

Побажали менше сумних приводів для пам'ятників

Пам'ятник «Пам'яті невинних жертв вірменського та українського народів» урочисто відкрили на території Вірменського культурного центру в Кривому Розі.

У заході взяла участь Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Вірменія в Україні Владімір Карапетян, голова Української єпархії Вірменської Апостольської Церкви Маркос Оганесян та представники Криворізької вірменської громади імені Григорія Лусаворича. Вони подякували керівництву міста за всебічне сприяння у проведенні заходів з відродження духовних цінностей, збереження національних традицій, підтримку вірменської громади в місті.

Перед тим як відвідати Вірменський культурний центр, Владімір Карапетян зустрівся з керівництвом міста. «Ми раді бачити дуже плідну та добру співпрацю між вірменською громадою та Кривим Рогом. Сьогодні відкриваємо пам'ятний знак Хачкар. Це пам'ятник, присвячений великим зусиллям вірменського та українського народу, війни в Україні та війни в нашому регіоні. І один із головних меседжів нашого візиту — ми маємо зробити все, щоб в майбутньому не було причин для створення таких пам'ятників. І другий наш основний меседж — бути поруч з вашим народом, бути поруч з тими, хто творить історію України, і висловлювати підтримку з боку нашої влади, підтримку вірменського народу України», — сказав дипломат.

Посол зазначив, що його співвітчизники живуть на цій землі вже тисячу років і беруть активну участь у житті України: «Багато вірмен служать зараз і в лавах Збройних Сил України, і добровольцями, і просто підтримують фронт усім необхідним. Бажаю українському та вірменському народу миру, добробуту та менше приводів у майбутньому для встановлення пам'ятників жертвам».

Вице-президент Асамблеї європейських регіонів, заступник міського голови Кривого Рогу Сергій Мілютин наголосив, що місто розвиває відносини з європейськими регіонами через реалізацію проектів в культурі, освіті, економіці та інших сферах, що просувають Україну в напрямку євроінтеграції: «Створюючи зв'язки з одним з регіонів Вірменії, ми відкриваємо також і до спільних дій в рамках проекту Європейського Союзу «Східне партнерство».

Він упевнений, що Асамблея Європейських регіонів може стати ефективним партнером в розбудові продуктивної взаємодії між регіонами України та Вірменії. Зокрема, в питаннях енергозбереження, модернізації інфраструктури, ініціативи EU4digital, проекту Erasmus+, економічного розвитку тощо.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.

Дніпропетровська область.

Фото Криворізької міської ради.

У селі Мамаївці, що неподалік Чернівців, замість відомого тут тюльпанового поля представники квіткарської компанії облаштували поле гарбузове, яке розмежували на фотозони, та спорудили чепурний вітряк. Там працює професійний фотограф. А дітям запропонували батут, гірки, педальні автомобілі. Відвідати локацію можна щодня з 10.00 до 19.00. Квиток для дорослих коштує 150 грн, для дітей — 50 грн, а для малечі до 6 років та для військовослужбовців вхід безплатний, *дознався наш власкор Сергій Сулима*

Фото Петра Гончара.

Прийняв на себе 76 осколків, вижив і... знову рветься на фронт

У перші дні повномасштабного вторгнення росії в Україну біля Онуфрївського ТЦК та СП утворилася черга з охочих стати на захист своєї держави. Серед них прагнув бути і житель Костянтинівки Максим Мельник. Його спонукало непереможне почуття обов'язку, але на той час він мав «залізний» аргумент для відмови — хлопцеві не виповнилося 18. Довелося чекати пів року...

Максим народився в багатодітній родині. Має старшого на три роки брата Валентина та чотирьох сестер — Аню, Таню, Софію і Поліну.

Чоловіки дружно стали на захист

«Валентин та чоловік старшої доньки Ані Саша Євдокименко пішли на фронт у перші дні великої війни, — розповіла мама Марія Мельник. — До цього Саша пройшов АТО. В ЗСУ також і чоловік доньки Тані Ваня Пілат. Тож коли ще й Максим почав казати про фронт, я і слухати про це не хотіла...»

У Максима з дитинства була мрія — стати водієм великогазової техніки. Але через вад зору він дослухався до поради мами та вступив до Регіонального центру професійно-технічної освіти №1 м. Кременчук, де здобував професію повара-кондитера. Коли розпочалася повномасштабна війна, вже захищав диплом. Але водночас мав таємне від батьків рішення: шойно стане можливим, піде в ЗСУ. А чи не найбільшою мотивацією до цього стали побачені на власні очі численні жертви серед цивільних від рук окупантів, коли 27 червня минулого року смертоносна ракета прилетіла в Кременчуцький ТЦ «Амстор»...

Разом з іншими розбирав завали

Того трагічного дня Максим закінчив роботу і тільки-но замкнув торгівельну точку, що була розташована метрів за 150 від «Амстору», як стався потужний вибух. Полетіло скло. Максим кинувся до ТЦ і побачив моторшні картини. Останки людей повикидало аж до проїжджої частини. На початку ліквідації наслідків вибуху загинув один із рятувальників — його привалило плитою.

«Я був там до пів четвертої ранку, — пригадує Максим. — Разом з іншими допомагав розбирати завали, евакуйовувати людей. Перші дві години страшно були дивитися на тіла загиблих — сильно обгорілі, без кінцівок, голів, маленьких дітей... А далі все робили автоматично. Там була така сильна пожежа, що деякі люди просто перетворилися на попіл. Через ідкий дим, бо горіла різна «хімія», мабуть ще з тиждень почувався зле...»

Лише на четвертий день юнак виявив, що в той день битим склом йому порізало спину, але він навіть не відчув цього.

Змінив мирну працю на військову

23 вересня 2022 року Максиму виповнилося 18. Того самого дня, нікому нічого не кажучи, він пішов до військомату, дізнався, що потрібно, взяв бланк на проходження

медкомісії і, не відкладаючи, пройшов її.

4 квітня 2023 року юнак підписав контракт із ЗСУ. А 8 квітня вже був на навчанні у Великій Британії. Після 35-денного закордонного відрядження новобранці повернулися в Україну. Доба — у Львові, ще одна — в Києві, на місці дислокації 101-ї бригади охорони Генштабу України, куди був зарахований Максим Мельник, і — на нуль, на Горлівський напрям. Потім були Майорськ, Бахмут...

Страх минає, залишаються рефлексії самозбереження

«На нульових позиціях страшно за життя було перші дні п'ять, — зізнається військовий. — Але вже після першого штурму такого страху не відчуваєш».

Максима призначили командиром 1-го штурмового взводу, в якому підібралися зовсім юні бійці — старших за 24 роки не було. Саме на Горлівському напрямку Максим,

лібру (від якої він дістає опіки та поранення лівої руки — розірвало сухожилля, вени) і майже одразу — 150-го. Максим упав. Побратим на позивний «Барбер», який був поряд, теж дістав поранення — в око та в руку. Максим сам собі наклав на руку турнікет, та далі вже нічого зробити не міг. На допомогу пораненим прийшов інший військовий «Койот». Максим попросив, аби той оглянув його живіт, бо відчував там нестерпний біль. Коли «Койот» розрізав футболку, сказав: «Ти — решето». Де міг, він наклеїв медичні наліпки, аби спинити кровотечу. Максим встиг передати по радію, що є двоє трьохсотих. Але через контратаку ворога евакуація затягнулася на довгих шість годин. Він лише запам'ятав, як сказав побратимам: «Рятуйте, бо я ще хочу жити». А коли прибули медики, попросив: «Передайте мамі, що я її люблю» і знепритомнів. Лік із порятунку життя Максима тривав на хвилини. Йому кололи адреналін, щоб запустити

Ще вдома чоловік Микола вмовляв її: тримай себе в руках, не плач. Але коли зайшли в палату до сина, від побаченого стислося і батьківське серце.

Максим вийшов із коми на четверту добу, саме коли прийшли батьки. «Я прийшов до тями і зразу ж спитав у лікаря: де мої руки і ноги, бо взагалі не відчував їх, — згадує він. — Коли мені сказали, що все на місці, я зразу не повірив, думав — без ампутації не обійшлося. Але лікар сказав правду. Із мене дістали 73 осколки з 76 і видалили селезінку...»

Перше, що зробив Максим, коли опритомнів, написав мамі СМС: «Я вас люблю!» і знову втратив свідомість. Це повідомлення після, мабуть, найдовших в житті матері днів невідомості та відсутності звісток від сина вона отримала, вже будучи на території лікарні. Серце мало не розірвалося — але вже від радості, що син сам вийшов на зв'язок.

«На фронті нас більше рятувала молодість...»

Після Дніпра Максима лікували ще в двох медзакладах. Нині він вдома, одужує, але знову рветься на фронт. Ще в палаті, в Дніпрі, він сказав батькам: «Я повернуся назад. Я їм відомшу». Та наразі воїну потрібно максимально відновитись фізично.

«На фронті нас більше рятувала молодість, фізична підготовка, — каже юний боєць. — За кілька місяців на позиціях (4 місяці і 10 днів ми взагалі не виходили на відпочинок) в моему підрозділі було лише четверо 300-х. В штурмовики старших

за 35 років, думаю, краще не брати. Їм важче вижити. І ще один важливий фактор — адекватні командири, які бережуть особовий склад. Нас, наприклад, дуже берегли...»

На війні траплялися різні випадки, ближні контакти з ворогом. Під час одного з таких боїв підрозділ Максима без втрат узяв трьох полонених, решту окупантів знищив.

«Ворог на «М'ясні» штурми здебільшого посилає «елдеєнівців», — зазначає військовий — десь 70 відсотків із них навіть бронешлемів не мають. А от коли після них заходять кадрові російські військові, вони екіпіровані й навіть кожен має мотузку, за яку в разі поранення чи загибелі його евакуйовують із поля бою».

«Краще я був би там, з ними!»

Коли Максим зв'язується (здебільшого — списується) зі своїми побратимами і дізнається, що, скажімо, по позиціях працює авіація, не знаходить собі місця. Каже: «Дуже переживаю за хлопців. Краще я був би там, з ними!»

Чоловік вірить у побратимів, у всіх незламних оборонців держави й у те, що Україна обов'язково переможе та покладе край багатовіковим намаганням агресивного сусіда знищити українську державність, українців як націю.

«Нас тепер вже ніхто і ніщо не зупинить!» — запевняє Максим Мельник.

Руслана СОРОКА.

Кіровоградська область.

Фото надано автором.

якому побратими дали позивний «Кум», дістав перше поранення — наскрізне, в груди. Лікувався недовго і — знову на позиції. Під Майорським його сильно контузило.

«Мене там же «відкопали», в госпіталь не звертався», — каже хлопець. Але попереду був Бахмут. Саме там він і отримав критичне поранення.

«Було 18 серпня — якраз день народження батька. Приблизно о восьмій годині ранку я привітав його, а через кілька хвилин почався мінометний обстріл, — продовжує розповідь Максим. — Під час штурму ми зайняли ворожі позиції. Окупанти будь-що хотіли їх відбити. Але їм це не вдалося».

По позиції, де перебував Максим Мельник, прилетіло дві міни: фосфорна 120-го ка-

серце, він впав у кому. В тілі воїна виявили 76 осколків, дивом вони обминули голову і пройшли за кілька сантиметрів від серця.

У пункті стабілізації, в Дружківці, за чотири години бійцю зробили чотири операції. Після цього направили в госпіталь у Дніпро. Там він ще три дні перебував у комі.

До евакуації, коли був ще притомний, попередив побратимів, командира, аби не казали мамі «про решето», мовляв, поранення легкі — в ноги, і щоб не дзвонила, бо телефон залишився на позиціях. Та мамине серце не обдуриш.

«Я відчула, що мені щось не догворюють, — згадує мама Марія. — Коли з'ясували, де Максим, одразу ж поїхали в Дніпро».

Сформували
майбутнє «оборонки»,
аби разом захищати
свободу

Днями в Києві відбувся Перший Міжнародний форум оборонних індустрій (DFNC1). Відкриваючи його, Президент Володимир Зеленський зазначив, що саме зараз і саме в Україні визначається на десятиліття вперед, якими будуть найпотужніші оборонно-промислові комплекси, їх пріоритети та стандарти оборони у світі.

Організували захід Мінстратегпром, Міноборони та МЗС України. У ньому взяли участь 252 компанії з понад 30 країн, які виробляють весь можливий спектр озброєння: від танків, артилерії, дронів, боеприпасів до програмного забезпечення. Також до форуму долучились державні та приватні підприємства оборонного комплексу і defence-tech стартапи.

Будуємо арсенал вільного світу разом, адже свобода потребує сили, щоб захиститися від тиранії. Так, за інформацією Міністерства з питань стратегічних галузей промисловості України, було сформульовано головне гасло та мета проведення DFNC1.

Захід мав продемонструвати досягнення та напрацювання українського оборонно-промислового комплексу, а також залучити іноземні компанії до створення нових виробництв в Україні.

Отже на форумі, судячи з повідомлення Мінстратегпрому, розглядалися два основних блоки питань. А саме — які види зброї для забезпечення нашого війська виготовляють в Україні, і що держава може запропонувати іноземним виробникам, аби ще більше зацікавити їх у розміщенні власних потужностей саме на території нашої країни.

Зокрема, щодо першого кейсу, зазначається: українські підприємства «оборонки» вже налагодили випуск артистемми калібру 155 мм, артилерійських снарядів та патронів, протитанкових ракетних комплексів та «унікальних автоматизованих систем», БПЛА великої дальності, морських дронів та ракет. При цьому, стверджують у профільному відомстві, «темпи розвитку українського виробництва та українських технологій постійно зростають».

Стосовно другого кейсу — привабливості для іноземних інвестицій і виробництв оборонної промисловості України, то обіцяють для галузей ввести спеціальний економічний режим. Його розробку доручено Мінекономіки, Мінстратегпрому та Міноборони, а презентація цього детального плану має відбутися до кінця цього року.

Крім того, планується створити спеціальний Оборонний фонд, яким має оперувати МОУ. Цей фонд наповнюватиметься за рахунок дивідендів оборонних підприємств та прибутку від продажів конфіскованих активів росії.

«Кошти розподілятимуться за трьома напрямками: благоустрій воїнів, військова інфраструктура та розробка нових технологій. Це дозволить Міноборони залучити ще одне джерело фінансування — додатково до держбюджету та приватних інвестицій», — пояснили принцип функціонування спецфонду в Мінстратегпромі.

Результатом роботи форуму стало створення Альянсу оборонних індустрій. До нього можуть долучитися виробники озброєння та військової техніки з різних країн. У межах київського заходу він уже налічував 38 компаній з 19 країн. Також з іноземними партнерами було підписано угоди та меморандуми про виготовлення дронів, ремонт, виробництво бронетехніки та боеприпасів. Серед форматів співпраці — спільне виробництво, обмін технологіями, постачання комплектуючих.

Ольга ВАУЛІНА.

Бджоли до суду доведуть

СИТУАЦІЯ

Пасічник з Вінниччини має сплатити 25 тисяч гривень своїй сусідці, яка виграла в нього два суди. Але крапку в цій справі ще не поставлено. Чому?

«Якщо є пасіка і вона поблизу людей, то має бути огорожена, щоб ніхто нікому не заважав — ні люди бджолам, ні бджоли людям», — каже сусідка пасічника пані Оксана і додає: «На мою думку, справжній пасічник той, хто любить бджіл і людей».

Вона — зачинатель зеленого туризму на Вінниччині. Колишня вчителька з міста Бар свого часу вирішила зайнятися зеленим туризмом. Придбала будинок у селі Гайове. Разом з чоловіком і дітьми перетворила його на місце для відпочинку. Жінка багато років пропагує родинний відпочинок — дітей з дорослими. Удостоєна відзнаки «Почесний працівник туризму України», має сертифікат Всесвітньої туристичної організації. Нещодавно перемогла в одному з всеукраїнських конкурсів з організації відпочинку у сфері сільськогосподарського туризму.

До її гостинної садиби приїждять дорослі й діти з різних куточків країни. Каже, хотілося б займатися тільки своєю справою, але довелося судитися з сусідом. Пан Анатолій — колишній посадовець районної адміністрації, нині на пенсії. Займається бджільництвом. За словами жінки, сусід вперто не виконує однієї з обов'язкових вимог утримання пасіки, чим завдає шкоди іншим.

«Ніхто не заперечує, аби він утримував пасіку, — наголошує пані Оксана. — Як можна таке заборонити?! Тільки робити це треба з дотриманням встановлених правил, вони передбачені законодавством».

До суду жінка пішла не одразу. Багато років намагалася порозумітися з пасічником. На жаль, їй це не вдалося. Тоді написала позовну заяву про грубе порушення сусідом правил утримання пасіки. Через це бджоли завдають шкоду здоров'ю її сім'ї, а також тим, хто приїждить на відпочинок до її садиби.

Судді двох судів — місцевого та Апеляційного — задовольнили позовну заяву. Власник бджіл пан Анатолій у розмові з автором публікації повідомив, що звернувся до Верховного Суду. Зробив це тому, бо переконаний у своїй правоті.

Доведіть, що це мої жалять

«Коли ми купували будинок, у сусіда було п'ять вуликів, — розповідає пані Оксана. — П'ять вуликів це не така пасіка, як нині, де майже сотня будиночків для бджіл. Можете уя-

вити, скільки їх гуде над нашими головами, коли летять на свою роботу, чи повертаються до вуликів!».

Жінка знайшла документ, який зобов'язує бджолярів огорожувати пасіку парканом заввишки 2,5 метра, аби тим само підвищити льот бджіл. Тоді комахи підіймаються значно вище зросту людини і оминають їх. Показала йому копію цього документа. Сусід на таке не зреагував. Продовжував збільшувати кількість вуликів.

«Якщо є пасіка і вона поблизу людей, то має бути огорожена, щоб ніхто нікому не заважав, ні люди бджолам, ні бджоли людям, тому й передбачена необхідність поставити огорожу, — каже пані Оксана. — І не важливо, на якій ділянці вона знаходиться, чи то на подвір'ї, чи на землях особистого селянського господарства. У нашій ситуації не бджоли винуваті, вина лежить на їх власнику, який ігнорує навіть вимоги суду. На мою думку, справжній пасічник той, хто любить і бджіл, і людей».

Жінка розповіла прикрий випадок, коли особисто пережила неабиякий стрес. Одного з її гостей, який перебував на подвір'ї садиби, ужалити бджола. З'ясувалося, що він страждає на алергію. Йй навіть уявити страшно, чим могло все закінчитися. Присутні неабияк злякалися, коли побачили, як чоловікові ставало зле. «Добре, що серед гостей був лікар, — продовжує пані Оксана. — Він мав з собою аптечку. Надав першу допомогу. Після чого автомобілем швидко доправили постраждалого до лікарні у Бар. Якби не лікар, не знаю, чим усе могло закінчитися».

Діставалося від кусючих бджілок ще декому з відпочивальників — і дорослим, і дітям. Найчастіше на шляху крилатих трудівниць опиняються господарі садиби. «Навесні хоч на вулицю не виходь», — каже пані Оксана. Вона звернула увагу, що бджоли найагресивніші після зими. З настанням перших теплих днів комахи вилітають з вуликів. У таку пору жінка виходить на подвір'я, чи на город, з хустиною на голові, закриває нею обличчя, аби врятуватися від комах, яка може вжалити у будь-яку мить.

Про всі ці прикросі вона розповідала сусіду. Каже, той вислуховував і відповідав з насмішкою: «А ви доведіть, що це мої бджоли вас жалять». Мовляв, не в мене одного пасіка в селі. Жінка звернулася до сільського голови. Той

Оксана Бас: «Справжній пасічник той, хто любить не тільки бджіл, а й людей».

мав розмову з пасічником. Нічого це не дало. Він не став огорожувати пасіку. Тоді подала скаргу до районного управління Держпродспоживслужби. Було це ще 2018 року. На її звернення створили комісію. Крім представників Держпродспоживслужби, до неї увійшли сільський голова, землевпорядник, лікар з районної ветеринарної лікарні. Комісія зобов'язала бджоляра огородити пасіку парканом на уже згадану висоту — не нижче як 2,5 метра.

Пасічник отримав припис. Співрозмовниця надала журналісту копію цього документа. У першому пункті записано: «Негайно огородити пасіку суцільним парканом висотою не менш як 2,5 метра з метою підвищення льоту бджіл». Далі сказано про необхідність перенесення вуликів на відстань не менше, ніж три метри від сусідніх ділянок. «З метою забезпечення нападу бджіл на людей на сусідніх ділянках, роботи на пасіці проводити у ранкові та вечірні години», — це ще одна вимога до бджоляра, записана у приписі. Насправді він виконав тільки одне — переніс вулики на відстань три метри від межі.

Сам підказав, як діяти

Час спливав — ситуація не змінювалася. Пані Оксана продовжувала звертатися у різні інстанції. Бджоли, як і раніше, жалити тих, хто опинявся на їхньому шляху...

«Сусід сам підказав, як маю діяти далі, — зазначила співрозмовниця. — Одного разу, коли я вчергове повідомила, що дістала жало з тіла, він сказав: «А ви подавайте до суду». Жінка звикла знаходити спільну мову з людьми засобом спілкування. Це чи не перший випадок, коли не вдалося порозумітися із сусідом.

Перед тим, як звертатися до суду, потрібні були докази вини сусіда. Жінка уточнює, що це мої бджоли вас жалить». Мовляв, не в мене одного пасіка в селі. Жінка звернулася до сільського голови. Той

знадобиться ще комусь, чия садиба межує з сусідською пасікою.

Після чергового укусу жалючої комахи вона зафіксувала цей факт. У той день її ужалити одразу дві бджоли. Сталося це під вечір, тому їхати до сімейного лікаря було пізно, самостійно керувати автомобілем у такому стані вона не могла. Вдома на той час залишалася одна. Допомогти було нікому. Амбулаторія сімейної медицини знаходиться в іншому населеному пункті. Вона надіслала лікарці фото свого виразу обличчя, що змінилося завдяки бджолиним жалам. Викликала поліцію. Попросила, аби зафіксували документально факт укусу бджілою. Наступного дня побувала на прийомі у сімейного лікаря, та підтвердила наявність травм на обличчі. Позовну заяву до суду готував найнятий нею адвокат.

29 травня 2023 року Барський районний суд визнав протиправною бездіяльність пасічника. Зобов'язав його огородити пасіку. Суд постановив стягнути моральну шкоду з бджоляра на користь сусідки у сумі 25 тисяч гривень, а також сплатити 1984 гривні судових витрат. Уточнимо, що справу розглядали за спрощеною процедурою. Юристи стверджують, що така норма застосовується тоді, коли предмет розгляду не має суспільного резонансу. Судові засідання тривали майже рік. Суддя надав можливість позивачу й відповідачу, їхнім адвокатам долучити до розгляду необхідні пояснення й аргументи. Простіше кажучи, навіть у такому форматі слухав учасники процесу могли долучитися до обговорення ситуації. Оцінивши аргументи сторін, суд визнав правоту позивачки.

Відповідач не погодився з такою ухвалою судді. Його захисник звернувся з апеляційною скаргою до Вінницького апеляційного суду. Колегія суддів Апеляційного суду дійшла висновку, що правда на боці жінки. Суд залишив без змін вимоги суду першої інстанції у частині того, що відповідач має огородити

пасіку, також не змінив розмір моральної шкоди у сумі 25 тисяч гривень. Документ Апеляційного суду датований 23 серпня 2023 року.

«Постанова набирає законної сили з дня її прийняття та може бути оскаржена в касаційному порядку до Верховного Суду шляхом подачі касаційної скарги протягом 30 днів з часу складення повного тексту судового рішення, тобто з 23 серпня 2023 року». Пасічник скористався цим правом.

Тяжба продовжиться, якщо...

Автор цих рядків запитав пасічника Анатолія, чи не простіше огородити пасіку, аніж витрачати час на суди? «Яку саме? — уточнює пан Анатолій. — У мене вулики у двох місцях. Одні на подвір'ї, інші на ділянці, відведений під особисте господарство. На такій ділянці закон не зобов'язує ставити огорожу. Вулики на подвір'ї порожні, у них бджіл нема. То що мені огорожувати?»

Тут же додав, що законодавство забороняє займатися туристичною галуззю у місцях розташування пасік. Однак його сусідка на це не зважає. «Вона ж знала, що у мене пасіка, коли планувала розвивати тут зелений туризм! — Тепер сюди приїжджають автобуси, серед приїжджих багато дітей, вони бігають, розмахують руками, коли від бджоли відмахуватися, вона ужалить».

Нагадаємо, сусідка пасічника неспроста наголошувала, що розпочинала розвивати зелений туризм на своїй ділянці, коли там нараховувалося тільки п'ять вуликів. Як бачимо, порозумітися сусідам не вдалося. Пасічник стверджує, що він не винуватий. Тому звернувся до Верховного Суду. Тяжба продовжиться у тому випадку, якщо суд прийме касацію до розгляду. Проте він може її відхилити.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.
Фото з фейсбук-сторінки Оксани Бас.

Не відмолитесь і не відмиєтесь

Із плакатом з таким написом мешканка Ярмолинців, що на Хмельниччині, Тетяна Махнюк (на знімку) вийшла на одиночний пікет до церкви, яка підпорядкована уці московського патріархату. На плакаті також написано: «За ваші гроші була куплена ракета, яка вбила мого єдиного сина». На ньому зображені символічні плями крові, а ще фотографія сина, який загинув під час повномасштабної російської агресії.

Жінка переконана, що церкви, котра співпрацює з рашистами, які вбивають українців, не повинно бути на нашій землі. Свою позицію вона вирішила висловити саме в такий спосіб. І зробила це на спомин про сина.

Біль втрати ще дуже пекучий для матері. Адже зі своєю дитиною їй довелося назавжди попрощатися з початку вересня. Тоді в Ярмолинській громаді провели в останню путь бійця Національної гвардії України Тараса Чвартацького. Хлопцю було лише 23 роки.

Для родини Тарас був великою надією і опорою, адже мама виховувала його сама. Допомогали бабуся та дідусь.

Після закінчення дев'ятирічки юнак вирішив вступити до місцевого технологічного ліцею. Але рідні та друзі пригадують: він завжди хотів бути військовим, був твердо впевнений, що він — воїн і має захищати свій дім, родину і всю країну.

Спочатку здавалося, що це просто юнацьке захоплення. Однак із часом думки хлопця тільки міцнішали. А з початком війни він захопився полком «Азов», хотів у всьому наслідувати мужніх воїнів. І в перший же день повномасштабного вторгнення Тарас, не роздумуючи, прийшов добровольцем до військкомату. Був переконаний: ні можна зволікати ні хвилини, коли країні загрожує така небезпека.

Службу розпочав у територіальній обороні. Але думки про «Азов» його не полишали. І він таки досяг свого — за рік став бійцем Національної гвардії України і був зарахований до 12-ї бригади спецпризначення «Азов».

Служив чесно і самовіддано. Війна зробила з нього справжнього захисника Батьківщини. Та в останній день серпня під час виконання бойового завдання Тарас загинув.

Звістка стала страшним ударом не тільки для матері, а й для громади.

Земляки звернулися до Президента з петицією про присвоєння нацгвардійцю Тарасу Чвартацькому звання «Герой України» посмертно.

Після важкої втрати мати вирішила, що мусить продовжити справу сина — докласти всіх зусиль

для визволення нашої держави від ворога і... виступити проти ворожої церкви. Тому і вийшла на свій протест.

Цей вчинок вразив багатьох. Уже за кілька днів до Тетяни Махнюк вирішили долучитися іще кілька жителів громади. Вони закликають, аби священники місцевої церкви разом із вірянами перейшли від московського патріархату до Православної церкви України. Переконані, що церква має служити не ворогові, а рідному народові, і це мають зрозуміти всі ярмолинчани.

«Ми просимо про просте: хай моляться не кирилу, а за Україну, її майбутнє і наших захисників», — висловила свою позицію Тетяна Махнюк.

Тепер уже разом із одноклассниками Тетяна Махнюк готова й надалі виходити на пікети, поки не досягне змін, насамперед, у свідомості людей.

Ірина КОЗАК.

Хмельницька область.

Фото:

facebook.com/andriipopyk.

Культура — основа українського державотворення

Це — нотатки на полях книги вченого, письменника, педагога, філософа Віктора Андрушенка «У пошуках свободи. Історіософія української культури від найдавніших часів до наших днів» (видавництво «Людмила», 2023 р.). Книга привертає увагу вже своєю назвою. Вона відкривається епіграфом зі східної легенди про те, як люди сиділи «десь недалеко від краю світу» і чекали Свободу, яка мала «десь тут» пройти. Як часто буває в легендах, мудрий подорожній сказав їм, що треба їти назустріч Свободі, а не чекати її. «Культура, — зауважує автор, — це одвічне прання людини до зустрічі Свободи. Воно притаманне всім цивілізованим народам світу, у тому числі й українцям. Кожен крок українців шляхами культури є кроком назустріч Свободі».

Книга побачила світ в умовах російсько-української війни, розпочатої РФ у 2014 р., на етапі повномасштабного вторгнення. Наукові розробки, подані на розгляд читача, своєчасні й актуальні, оскільки війна оголила й по-новому поставила всі екзистенційні питання, які розмежують «українську регіональну цивілізацію» з «руським міром», світом одвічного російського імперіалізму, храм величчя якого зводиться на імперській шовіністичній російській культурі.

На наше переконання, суспільна і освітня практика, попри культ «прагматизму» і вимоги до прикладних наукових видань, потребує таких праць, як оця. Тут феномен культури розглянуто через сучасний філософський дискурс, цивілізаційна вартість української культури простежується на тисячолітньому тлі історичного поступу від Трипілля до проголошення незалежності України і сьогодення. Автор переконливо доводить зв'язок культури з державотворчими процесами на українських землях, такими ознаками державності, як: втілення права нації на незалежність; наявність органів публічної влади, державного суверенітету; наявність системи правових норм; міжнародне визнання держави. Розкрито глибокий національно-етнічний зміст державних символів — прапора, герба, гімну. Висвітлено взаємоповплив культури і державотворення на формування атрибутів держави, серед яких: власна територія, населена національною спільнотою; мова як невід'ємний державницький атрибут; національні вбрання, страви, музичні інструменти, народні пісні, видатні історичні та сучасні постаті, національні гасла. Хочу привернути увагу до одного з важливих висновків автора —

про необхідність «іще більш активно і цілеспрямовано об'єднувати зусилля прогресивних сил світу, працювати на зміцнення та виховання європейських цінностей, що людям треба відкривати правду про агресора, який відкрито чи утаємничено хоче оволодіти світом».

Науковець справедливо порушує питання про рівень історичної пам'яті та національної свідомості й той шлях переосмислення, який має пройти кожен українець: від межі «ми не вірили» до лінії «нуль» на фронті. Одним із методів такої переосмислення є розвінчування кремлівської міфології споконвічної імперської експансії часів царизму, більшовизму, путнізму-рашизму з метою упокорення, а потім і знищення України. Принагідно хочеться тут згадати слова В. Винниченка: «Вся історія між Москвою і Україною протягом більш як 250 років з моменту об'єднання цих двох держав — це планомірне, безоглядне, безсоромне, нахабне нищення української нації всякими способами, аж до стирання всякого сліду її, щоб навіть імені не залишилося».

Історико-філософські погляди В. Андрушенка солідаризуються з думкою видатного оксфордського філософа Роберта Джорджа Колінгвуда, який ще у 1939 р. писав, що минуле не помирає, а живе у сьогоденні через способи мислення, отже, уся історія — це історія людського мислення, а справжній сенс історії походить із зіставлення минулого і сьогодення, внаслідок чого теперішні думки стають чіткішими.

Репрезентована книга не лише орієнтована у майбутнє, а стверджує надію і віру жити у ньому. Видання буде корисним і українському читачеві, очі якого на історичну правду від-

крила російсько-українська війна, і західно-європейському світу, представники якого не цілком розуміють, що означає жити в умовах тоталітарного режиму, в якому століттями доводилося існувати українцям.

Зміст видання націлює на те, щоб виховувати громадян на прикладах героїв, провідників української нації, бо перемог на полі бою не буде без бойового духу, без любові до України. Книга ламає низку усталених історико-філософських догматів, зокрема про розірваність, фрагментарність розвитку українського державотворення і культури. З глибокою науковою сумлінністю Віктор Андрушенко на основі величезного фактичного матеріалу, посилено на колосальній масиві наукових видань і публіцистики, й вітчизняної, і зарубіжної, робить аргументовані висновки, що українська культура має декілька тисячоліть власної тягlostі; ніколи «не випадала з історії, не скочувалася на манівці цивілізаційного процесу людства; завжди демонструвала спроможність власного захисту від будь-яких ворогів та недругів; знаходила в собі сили до заліковування ран, відродження та розвитку ще більш інтенсивного і продуктивного, ніж раніше».

Припускаю, що книга прискіпливого читача спонукає до роздумів, міркувань, а можливо, й здійме бурю емоцій у сприйнятті авторських дискурсів і оцінок низки історичних подій і фактів та знакових персоналій, ставлення до яких в українському суспільстві є сьогоденні не завжди однозначним. Це ще раз засвідчує, що шлях до свободи є складним, суперечливим, а іноді й болісним процесом.

Книга В. Андрушенка «У пошуках свободи» є безумовним надбанням української суспільної і наукової думки у обстоюванні національного нарративу формування історичної пам'яті народу, переосмислення свого місця у світовій історії, що в кінцевому підсумку має наслідком посилення державотворчих процесів і демократизації соціуму, чітко визначаючи шлях України у європейську сім'ю народів.

Богдан АНДРУСИШИН,
доктор історичних наук, професор,
заслужений діяч науки і техніки
України, завідувач кафедри теорії
та історії держави і права
Українського державного
університету
імені Михайла Драгоманова.

БАЛАНС ТИЖНЯ

Зростання ціни на нафту припинилося, а бензин... дорожчає

Уряд ухвалив рішення, які дадуть змогу залучити 1,85 млрд доларів від міжнародних партнерів для відновлення нашої країни, економіки та фінансування дефіциту державного бюджету.

Про це інформує Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль на своєму ТГ-каналі.

«Грант у розмірі 1 млрд 150 млн доларів (42 млрд грн) залучаємо від США через Світовий банк. Наш уряд спрямує ці кошти на фінансування освіти, медицини, соціальних виплат та інших важливих програм державного бюджету.

550 млн доларів залучаємо від Міжнародного банку реконструкції та розвитку на компенсацію відсоткових ставок за програмою пільгового кредитування «5-7-9» та на підтримку малих агровиробників у межах проекту ARISE. 300 млн доларів (11,7 млрд грн) — це грантові кошти. Ще 230 млн доларів (8,4 млрд грн) — пільгова позика від МБРР під гарантії уряду Японії.

Грант у 150 млн доларів (5,5 млрд грн) залучаємо в межах проекту HOPE від Мультидонорського трастового фонду МБРР та МАР. Ці кошти будуть спрямовані на відновлення житла людей, яке пошкодили та зруйнували російські терористи.

Продовжуємо розбудову коаліції стійкості та відновлення України. Дякуємо партнерам, які стоять пліч-о-пліч із нами».

Україна нарощує виробничі можливості щомісяця, але ще потрібно «немало часу», — заявив міністр з питань стратегічних галузей промисловості Олександр Камишін на полях Форуму оборонних індустрій. Тоді наша країна зможе бути самодостатньою.

За словами урядовця, російська федерація десятиліттями, щонайменше 20 років, будувала свій оборонний комплекс.

«У нас є кратно зростання навіть за цей рік. Але нам усе одно потрібно ще чимало часу для того, щоб досягти тих рівнів, коли ми будемо самодостатні, коли ми будемо в змозі забезпечувати свої Збройні Сили, свої Сили оборони виробленим в Україні озброєнням та військовою технікою», — наголосив Камишін.

Він зазначив, що сьогодні, через понад півтора року від початку повномасштабного вторгнення російської України, українські оборонці відчувають нагальну потребу в озброєнні та військовій техніці. Тому в Україні

працюють над виробленням усього — від артилерійських снарядів до безпілотників.

Тим часом в Україні нестримно зростають ціни на паливо. На думку експертів, це провокують два чинники: податки на паливо, які повернули до довоєнного рівня, а також — світові ціни на нафту. Причому аналітики ринку пального кажуть, що українцям не варто сподіватися на його здешевлення.

Нагадаємо, весь липень, серпень і початок вересня ціни на українських АЗС підвищувалися під впливом зростання ПДВ та акцизу на паливо. І коли вже, здавалося, ці фактори впливу вичерпалися й можна було сподіватися хоч на якусь стабільність, вартість бензину і дизпалива знову пішла вгору. На понеділок, 26 вересня, в Україні середня ціна бензину А-95 становила 54,22 грн/л, а середня ціна дизпалива — 53,91 грн/л. Це — рекордні ціни від початку 2023 року.

Ось думка аналітика профільного видання «Нафторинок» Олександра Сіренка.

«Причина таких високих, рекордних за останні 8—9 місяців, цін, — дорога нафта у світі. Там відбувається, на жаль, якийсь політичний та психологічний тиск на продавців нафти. Тобто два найбільш продавці виходять і кажуть, що у світі буде дефіцит нафти, й ціни через це будуть високими. Вони транслюють це приблизно місяць», — зазначив експерт.

Аналогічну ситуацію на світовому ринку зауважує і засновниця консалтингової компанії Vanda Insights Вандана Харі.

«Ралі останніх тижнів виходилося, але водночас немає жодних переконливих факторів, які могли б чинити значний тиск на ціну в бік її зниження», — прокоментувала вона ситуацію на світовому ринку пального.

Загалом від червня нафта на світовому ринку виросла в ціні на чверть. На початок нового тижня зростання ціни на світових біржах начебто припинилося. Минулого понеділка тонна сорту WTI навіть подешевшала на 90 доларів. Однак на світовому ринку немає чітких сигналів, що вартість нафти зменшуватиметься й далі.

Підсумуємо. Напруженість зберігається, і, найімовірніше, вартість нафтопродуктів, яку підігривають штучно, залишатиметься високою.

Підсумовував Віктор БОНДАР.

«Палімпсести» Василя Стуса тепер читатимуть арабською

Арабомовне видання творів Василя Стуса, яке вийшло у Бейруті, у видавництві «Аль Мусавер Аль Арабі», презентували у Національному музеї Тараса Шевченка. До книжки увійшли переклади віршів поета-шестидесятника, публіциста, правозахисника, політв'язня, борця за незалежність України у XX ст. зі збірок «Веселий цвинтар», «Час творчості» та «Палімпсести», наповнених філософськими образами шляху митця і його боротьби.

Передмову до видання написав ініціатор проекту — Надзвичайний і Повноважний Посол України в Ліванській Республіці (2016—2022), а тепер Посол з особливих доручень МЗС України, народний депутат попередніх скликань Ігор Осташ (на знімку), де розповів про історію знищення у 2015 році так званого деенервіцями меморіальної дошки великого поета на приміщенні філологічного корпусу Донецького державного університету. Тут з 1954 по 1959 рік навчався поет. Дипломат наголосив: вірить у те, що Василь Стус обов'язково повернеться у свій донецький край після нашої Перемоги.

Арабомовних читачів у 22 країнах — понад 360 млн. Саме для цієї аудиторії з ініціативи Ігоря Осташа видано бібліотеку з 13 книжок арабомовних перекладів українських авторів. Серед видань є також наша унікальна реліквія — Мазепинське євангеліє, коштом гетьмана надруковане арабською мовою в Алеппо у 1708 році.

Описану кількома рядками сцену суду радянського режиму над поетом-дисидентом «Був зал, мов постріл, — довгий і гулкий. / Людських облич безмежні анфілади, / Без-

силі вивільнитися з досади, / І тьмяні риси тінили гілки / Немарних слів» й інші безсмертні римовані слова Василя Стуса передав арабською відомий ліванський перекладач, науковець і журналіст Імадеддін Раеф, який взяв участь у презентації видання, що відбулася в останні дні вересня. І. Раеф, нагороджений у 2021 р. спеціальною відзнакою Капітули премії Draĥoman Prize за високу перекладацьку майстерність та промоцію української класичної літератури, розповів учасникам мистецького вечора про свою роботу над перекладами віршів Стуса, які спонукають кожного читача до роздумів. Саме завдяки І. Раефу з'явилися на світ також переклади з української на арабську таких творів: «Бейрутські оповідання» та «Пальмове гілля» Агатангела Кримського, «Зів'яле листя» Івана Франка, «Короткий курс історії України» Олександра Паляя, прозові твори Лесі Українки, «Мандрі по Святих місцях Сходу (Левант)» Василя Григоровича-Барського, «Український Ліван» Ігоря Осташа, «Ажнабія на червоній машині» Марини Гримич.

За словами Ігоря Осташа, переклади Імадеддіна Раефа мають не лише прикладне і естетичне значення, а й інформативне: перекладач завжди подає до них блок приміток, коментарів, які допомагають зрозуміти арабському читачеві контекст твору і зануритися в історичні та культурні реалії України. Він є також автором арабомовного літературознавчого блогу про українську літературу.

На презентацію видання завітала голова київської Ставропігії, постійний представник Константинопольської православної церкви в Україні

владика Михайл, американські гості зі штату Арізона, які представляють офіс губернатора Арізони, а також етномузиколог, віртуоз-піаніст Тарас Філенко з Піттсбурга (штат Пенсільванія).

З новою книжкою їх знайомі студенти Національного університету імені Тараса Шевченка, котрі читали твори поета-дисидента арабською і українською — Марія Косік («О скільки слів, неначе поторочі»), Поліна Вако та Валерія Степаненко («У цьому полі, синьому, як льон»), Руслана Купко («Верни до мене, пам'яте моя»).

«Не випадково у вересні ми презентували арабомовне видання Василя Стуса. 4 вересня 1965 року, у день прем'єри фільму «Тіні забутих предків» Параджанова, почався його шлях дисидента, який трагічно обірвався 4 вересня 1985 року у селищі Кучино Пермської області. Двадцять років шляху на Голготу...» — зазначає ініціатор проекту.

Ігор Осташ є автором передмови до ліванського видання «Леся Українка. Прозові твори (1)», яке вийшло у видавництві «Аль Мусавер Аль Арабі» до 150-річчя української поетеси. Завдяки зусиллям дипломата арабський світ має можливість познайомитися із творчістю українського філософа Григорія Сковороди. У грудні 2022 року у Східній бібліотеці Бейрута презентували видання творів поета та мислителя із Чорнух на Полтавщині арабською мовою у перекладі Імадеддіна Раефа. Тоді відбулася і прем'єра документального фільму «Григорій Сковорода. Світе, я йду до тебе» з арабськими субтитрами (автор — Ігор Осташ, режисер — Станіслав Литвинов).

Учасники презентації оглянули також експоновану у музеї антивоєнну виставку художника Олександра Мельника «Бачу справи твої, людино!», який особисто розповів гостям про свої роботи.

Світлана ЧОРНА.

Фото Георгія ЛУК'ЯНЧУКА.

Вручили орден сина

Березнівська. У Березнівському ліцеї № 1 імені Миколи Буховича відкрили меморіальну дошку захиснику України Ігорю Чмілю, який загинув 18 грудня 2022 року в районі населеного пункту Берестове Бахмутського району Донецької області. Мамі Героя Тетяні Чміль вручили орден «За мужність» III ступеня, яким її син нагороджений посмертно.

Нова модульна котельня

Костопільська. Громада за кошти міського бюджету в межах першого етапу модернізації системи опалення у місті Костополі придбала модульну котельню з гідронними котлами україно-канадського виробника. Це перша така котельня на Рівненщині. Вона дасть змогу економити енергоспоживання, витратити значно менше зусиль та коштів на підготовку до опалювального сезону, на ремонті. Нині спеціалісти КП «Костопількомуненергії» Костопільської міської ради завершують роботи з її встановлення. Котельня опалюватиме мікрорайон, куди входить вулиця Степанська.

Задонатили навіть канадські долари

Радивилівська. 18 250 гривень та 200 канадських доларів задонатили для ЗСУ жителі громади під час благодійного концерту-перформансу у Радивиліві. Свій талант для волонтерської місії вкотре демонстрували викладачі та вихованці КЗ «Радивилівська дитяча школа мистецтв» під час благодійного концерту просто неба. Продано також п'ять картин вихованців та викладачів художнього відділу цього мистецького закладу.

Добірку підготувала наш власкор у Рівненській області Олександра ЮРКОВА.

ОГОЛОШЕННЯ

Втрачений студентський квиток, серії КВ №13898189, виданий НМАУ ім. Чайковського від 06.09.2022 на ім'я Гудименко Євген Костянтинович, вважати недійсним.

Головне управління ДСНС України у м. Києві

оголошує конкурс для придбання житла на вторинному ринку

Закупівля здійснюється відповідно до постанови КМУ від 16.02.2011 № 147. Предмет закупівлі: 1 однокімнатна, до 4 двокімнатних, 1 трикімнатна квартир у м. Києві та на відстані до 15 км від м. Києва. Місце проведення конкурсу: 01601, м. Київ, вул. Володимирська, 13, о 14.00 год. 13.10.2023; конкурсна документація розміщена на веб-сайті МВС www.mvs.gov.ua та ДСНС www.dsns.gov.ua Додаткова інформація щодо проведення конкурсу: тел. (044) 235-52-03.

Втрачене посвідчення багатодітної родини АА 006521 від 12.11.2012 р. на ім'я Нешатаєвої Марії Станіславівни та Тризна Павла Володимировича, вважати недійсним.

Втрачене посвідчення громадянина, який постійно працював чи працює, або проживає чи проживав у зонах безумовного (обов'язкового) та гарантованого добровільного відселення у 1986-1990р.р. (категорія 3) серія Б № 053639, видане 10.05.1993р. Київською облдержадміністрацією на ім'я Міненко Микола Павлович, вважати недійсним.

Втрачене свідоцтво на право власності зареєстроване за Старченко Валентина Василівна, Старченко Микола Павлович, (в рівних долях) державною адміністрацією на підставі свідоцтва про право власності на житло виданого Радянською районною державною адміністрацією 06.05.1997р. (розпорядження № 15684) та зареєстрованого в Бюро 13.05.1997р. за реєстром № 2093, вважати недійсним.

Національна академія аграрних наук України оголошує конкурс на зайняття посади директора Інституту розведення і генетики тварин імені М. В. Зубця Національної академії аграрних наук України (08321, Київська обл., Бориспільський р-н, с. Чубинське, вул. Погребняка, б.1).

У конкурсі можуть брати участь громадяни України, які вільно володіють державною мовою, мають науковий ступінь доктора наук або доктора філософії (кандидата наук), стаж роботи на посадах наукових працівників та (або) науково-педагогічних працівників не менше 10 років, зокрема досвід роботи на керівних посадах не менше 5-ти років, та є фахівцями з основного напрямку діяльності цієї наукової установи.

Строк подання заяв - два місяці з дня опублікування оголошення Академією.

Подробиці на сайті НААН <http://naas.gov.ua/> або за телефоном (044) 521-92-91.

Національна академія аграрних наук України оголошує конкурс на зайняття посади директора Інституту механіки та автоматики агропромислового виробництва Національної академії аграрних наук України (08631, Київська обл., Фастівський р-н, смт. Глеваха, вул. Вокзална, 11/1).

У конкурсі можуть брати участь громадяни України, які вільно володіють державною мовою, мають науковий ступінь доктора наук або доктора філософії (кандидата наук), стаж роботи на посадах наукових працівників та (або) науково-педагогічних працівників не менше 10 років, зокрема досвід роботи на керівних посадах не менше 5-ти років, та є фахівцями з основного напрямку діяльності цієї наукової установи.

Строк подання заяв - два місяці з дня опублікування оголошення Академією.

Подробиці на сайті НААН <http://naas.gov.ua/> або за телефоном (044) 521-92-91.

Національна академія аграрних наук України оголошує конкурс на зайняття посади директора Інституту продовольчих ресурсів Національної академії аграрних наук України (02660, м. Київ, вул. Є. Сверстюка, б. 4-А).

У конкурсі можуть брати участь громадяни України, які вільно володіють державною мовою, мають науковий ступінь доктора наук або доктора філософії (кандидата наук), стаж роботи на посадах наукових працівників та (або) науково-педагогічних працівників не менше 10 років, зокрема досвід роботи на керівних посадах не менше 5-ти років, та є фахівцями з основного напрямку діяльності цієї наукової установи.

Строк подання заяв - два місяці з дня опублікування оголошення Академією.

Подробиці на сайті НААН <http://naas.gov.ua/> або за телефоном (044) 521-92-91.

Національна академія аграрних наук України оголошує конкурс на зайняття посади директора Інституту кліматично орієнтованого сільського господарства Національної академії аграрних наук України (67667, Одеська обл., Одеський р-н, смт. Хлібодарське, вул. Маяцька дорога, 24).

У конкурсі можуть брати участь громадяни України, які вільно володіють державною мовою, мають науковий ступінь доктора наук або доктора філософії (кандидата наук), стаж роботи на посадах наукових працівників та (або) науково-педагогічних працівників не менше 10 років, зокрема досвід роботи на керівних посадах не менше 5-ти років, та є фахівцями з основного напрямку діяльності цієї наукової установи.

Строк подання заяв - два місяці з дня опублікування оголошення Академією.

Подробиці на сайті НААН <http://naas.gov.ua/> або за телефоном (044) 521-92-91.

■ **1852.** Народився Кириак Костанді — український живописець. ■ **1881.** Народився Михайло Возняк — український академік, літературознавець та історик літератури. ■ **1883.** Народилася Іда Рубінштейн — видатна харків'янка, королева балету й актриса. ■ **1886.** Народилася Варвара Каринська — українська й американська дизайнерка одягу, авторка сценічних костюмів для кіно та балету, співачка сучасної балетної пачки, володарка премії «Оскар». ■ **1935.** Помер Микола Василенко — український історик, громадсько-політичний діяч. ■ **2013.** Україна стала асоційованим членом CERN (Європейської організації з ядерних досліджень).

Сьогодні в Україні хмарно, без опадів. Температура повітря вночі 5—10 вище нуля, у Сумській та Харківській областях — 1—4 з позначкою плюс. Вдень — 19—24 градуси тепла. Вітер південно-західний, 5—10 м/с

У НОМЕР

Обіцяють знайти роботу всім

Приблизно 60 тисяч вимушених переселенців отримали роботи міста у Дніпрі — цьому активно сприяють і комунальні заклади міста, і департаменти міськради.

В інспекції з питань праці та зайнятості населення міськради зазначають, що Дніпро може знайти роботу всім, кому це необхідно. На сьогодні роботу мають 525 тисяч осіб, які цього потребували. А за останні півтора року завдяки створеному телеграм-каналу працевлаштували майже 22 тисячі осіб, у тому числі і ВПО.

«До вересня минулого року кількість працевлаштованих переселенців у Дніпрі була меншою за десять відсотків. Проте з минулої осені ситуація кардинально змінилася, і вже навесні у місті третина переселенців мають роботу. А станом на вересень цього року ця цифра зросла до 60%. Тобто майже 60 тисяч ВПО вже працевлаштовані. За півтора року роботу отримали 4 957 осіб, із них 714 — це вимушені переселенці», — зазначила керівник інспекції Тетяна Янушкевич.

За її інформацією, у місті зараз 1 200 офіційних безробітних. На початку минулого року їх було майже втричі більше.

Один з тих, хто отримав нове місце роботи, Олексій Губорев, який після повномасштабного вторгнення рф був змушений разом із дружиною, яка на той час чекала на дитину, виїхати до Дніпра з рідного Краматорська. Саме під нього Дитячо-юнацький центр «Штурм» створив секцію карате. До речі, з початку війни у закладі працевлаштували двадцять вимушених переселенців, 208 дітей з числа ВПО прийняли до секцій.

«Обрали Дніпро, адже тут є найкраща лікарня, де дружина народжувала. Донедавна вже 1 рік та 4 місяці. Відчаний «Штурму» — прийняли та допомогли всім необхідним. У травні провів своє перше заняття, на яке прийшла лише одна дитина. Нині ж навчаю майже півтори сотні вихованців у двох філіях закладу».

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.

Дніпропетровська область.

Відбувається перехід війни на виснаження з використанням артилерії

ФРОНТ

За даними Генштабу ЗСУ (на 2.10), російські окупаційні війська за минулу добу безуспішно намагалися атакувати на п'яти напрямках фронту — Лиманському, Бахмутському, Авдіївському, Шахтарському та Запорізькому.

Крім того, за цей час ворог завдав 10 ракетних, 89 авіаційних ударів та здійснив 39 обстрілів з реактивних систем залпового вогню по позиціях наших військ і по цивільних об'єктах України.

Зранку понеділка російські обстрілювали Харківщину та Херсон, зокрема із С-300. Є руйнування і постраждали.

А в ніч на 2 жовтня рф атакувала Україну 7 дронами-камікадзе. Силами та засобами Повітряних сил знищено 4 «Shahed-131/136».

Найближчим часом ударні дрони переважатимуть над ракетами в терористичних повітряних атаках росії, вважає речник Повітряних сил ЗСУ Юрій Ігнат.

«Ми розуміємо, що загроза безпілотників зростатиме, їх стає більше — і, відповідно, потрібно більше засобів, які раціонально використовуватимуться проти цих БПЛА. Є всі ознаки того, що саме

ударні безпілотники більше доминуватимуть в атаках. Тому нам потрібно робити висновки і готуватися до цього», — зазначив він.

За словами Юрія Ігната, вересень цього року став рекордним за кількістю атак рф ударними дронами. Він зазначив, що росія й надалі нарощуватиме їх виробництво і застосовувати проти України, бо це дешевше, ніж виробництво ракет. На думку речника Повітряних сил ЗСУ, якщо противник збільшуватиме кількість ударних дронів, то нам потрібно збільшувати кількість засобів ППО. А це, мовляв, можливо тільки завдяки союзникам. Тому триває постійна робота з партнерами у форматі «Рамштайн».

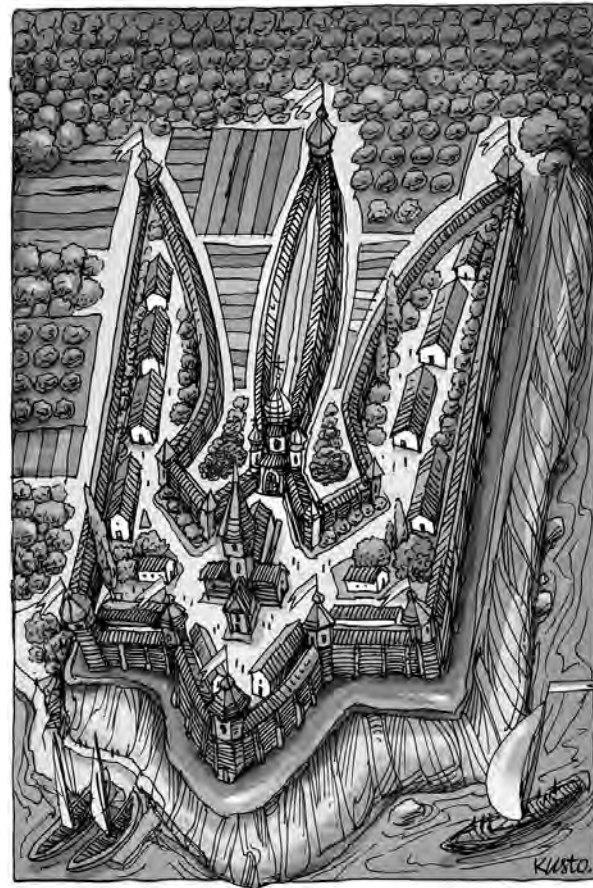
До речі, 1 жовтня ударні дрони атакували російський смоленський авіазавод, де виробляли ракети Х-59 — три з чотирьох БПЛА влучили в ціль, завдавши значних

пошкоджень виробничим потужностям військового підприємства держави-агресора. Про це повідомила пресслужба ГУР МОУ. Від застосування ракет цього типу найбільше потерпають Чернігівська, Сумська, Харківська, Дніпропетровська, Запорізька та Херсонська області.

У свою чергу, коментуючи ситуацію на фронті в ефірі «Еспресо», директор інформаційно-консалтингової компанії Defense Express Сергій Згурець зазначив, що відбувається перехід війни на виснаження з використанням артилерії. А спробувати порушити цей динамічний паритет можна буде за рахунок більш системного, регулярного та масштабного постачання озброєнь.

«Наступний рік стане роком спроможності обох сторін. Тобто європейців, американців і нас, а з іншого боку — росіян, Північної Кореї та Ірану, — забезпечувати постачання озброєнь та артилерії. Переконаний: артилерія буде основним чинником у 2024 році. Потім йдеться про використання дронів різного масштабу, а да-

МАЛЮНОК ДНЯ

Фортеця.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

лі про якісне залучення особового складу. Сподіваюся, що наші підходи до переформатування підготовки, використання штурмових підрозділів, зміна підготовки у покращенні взаємодії між бригадами — це

все частково може вплинути на зміну динамічного паритету. Але на першому місці — боєприпаси, артилерія, дрони та далекобійні системи», — резюмував експерт.

Ольга ВІТЕР.

СПОРТ

Бій Усика і Ф'юрі таки відбудеться

Бокс. Британська агенція боксерських промоутерів Queensberry Promotions підтвердила факт підписання контракту на бій Тайсона Ф'юрі та Олександра Усика.

Дата — 23 грудня 2023 року, але може бути і січень 2024-го. Місце проведення — Саудівська Аравія. Переможець бою стане абсолютним чемпіоном світу. Але спочатку британець битиметься з екс-чемпіоном UFC Франсісом Нганну 28 жовтня.

Для перемоги — лічені хвилини

Лас-Вегас (США). Колишній чемпіон світу WBC у напівважкій вазі харків'янин Олександр Гвоздик (20-1, 16 КО) нокаутував бразильця Ісаака Родригеса (28-5, 22 КО). Українцю знадобилося для перемоги менше як чотири хвилини.

Поединок був частиною програми боксерського вечора між абсолютним чемпіоном світу в другій середній вазі мексиканцем Саулем Альваресом та абсолютним чемпіоном у першій середній вазі Джермеллом Чарло зі США. Одноставним рішенням суддів переміг Альварес (119-108, 118-109, 118-109).

Здобули комплект нагород КЄ

Дзюдо. Прага (Чехія). Відкритий Кубок Європи.

Українці виграли три медалі: золоту — Євген Балевський (понад 100 кг), срібну — Антон Савицький (до 100 кг), «бронза» — в Олексія Єршова (до 100 кг).

Сенсаційна поразка чемпіона

Футбол. Чемпіонат УПЛ. 9-й тур.

30 вересня. «Верес» — ЛНЗ. 0:0. Рівне.

«Авангард». **Рефері** — Ярослав Козик (Мукачеве). **Вилучено** Лопирионка (ЛНЗ, 51, пряма червона картка).

«Шахтар» — «Ворскла». **1:2.** Львів. «Арена Львів». **Рефері** — Віктор Копієвський (Кропивницький). **Голи:** Зубков, 57 — Скляр, 22 (п), Нестеренко, 72.

«Чорноморець» — «Зоря». **0:0.** Одеса. «Чорноморець». **Рефері** — Микола Балакін (Київська область).

1 жовтня. «Минай» — «Оболонь». 0:1. Минай. «Арена Минай». **Рефері** — Олександр Афанасьєв (Харків). **Гол:** Тарануха, 78.

«Колос» — «Полісся». **0:0.** Ковалівка. «Колос». **Рефері** — Катерина Монзуль (Харків).

«Кривбас» — «Рух». **1:3.** Кривий Ріг. «Гірник». **Рефері** — Дмитро Бондаренко (Одеса). **Голи:** Іліч, 43 (п) — Руніч, 63, 68, Климчук, 66 (п).

«Динамо» — «Олександрія». **4:2.** Київ. «Динамо» імені Валерія Лобановського. **Рефері** — Максим Козиряцький (Запоріжжя). **Голи:** Бражко, 15, 83, Ванат, 44, Буяльський, 90+2 — Джевані, 42, Скорко, 47.

	В	Н	П	М	О
1. «Шахтар»	5	3	1	17 — 10	18
2. «Кривбас»	5	2	2	18 — 10	17
3. «Чорноморець»	5	1	3	15 — 10	16
4. «Полісся»	5	1	3	12 — 6	16
5. «Динамо»	5	0	1	20 — 10	15
6. «Рух»	4	3	1	14 — 8	15
7. «Ворскла»	4	0	4	10 — 15	12
8. «Металіст 1925»	3	2	2	6 — 5	11
9. «Колос»	2	5	2	6 — 7	11
10. «Оболонь»	2	3	4	5 — 10	9
11. «Дніпро-1»	2	3	1	6 — 5	9
12. ЛНЗ	2	2	5	8 — 12	8
13. «Олександрія»	2	2	5	7 — 16	8
14. «Верес»	1	3	4	6 — 10	6
15. «Зоря»	1	3	4	6 — 10	6
16. «Минай»	0	3	6	6 — 18	3

Несподіваний результат зафіксовано у Львові, де «Шахтар» сенсаційно програв «Ворсклі». Гості відкрили рахунок, реалізувавши пенальті, призначений за те, що Чигринський вдарив по нозі Степанюку.

«Гірники» встановили перевагу після перерви. Зубков з-за меж карного майданчика точно пробив у ближню (праву від себе) «дев'ятку».

Але «Ворсклі», як кажуть, судилося перемогти. Пердуга прострелив з флангу, а Нестеренко ефектно замкнув передачу партнера. Це перша поразка «Шахтаря» в нинішньому турнірі. Нехай не вводить в оману рахунок зустрічі тих, хто не бачив поєдинку в Одесі. Він був гостросюжетний і захопливий. Команди створили багато гострих моментів.

У другому таймі «Зоря» демонструвала дещо привабливіший футбол. Вона мала перевагу і діяла цілеспрямованіше. І лише надійна гра воротаря одеситів Данила Варакути врятувала господарів від поразки.

У Минаї зустрічалися команди з нижньої частини турнірної таблиці. Тому протистояння вийшло бойовим і принциповим. Суперники багато і гостро атакували, але реалізація бажала крашого. Та ще й добре зіграли воротарі — Бандура («Минай») і Рибка («Оболонь»). Матч наближався до завершення, ко-

ли свій момент реалізували гості.

Через повітряну тривогу поєдинок у Кривому Розі почався із запізненням на 35 хвилин. Рахунок перед перервою відкрили господарі за пенальті. А в другому таймі гості протягом 5 хвилин двічі відкрили потрійним ударом. Дублювали відзначився Руніч.

Динамівці в першому таймі мали тотальну перевагу, швидко забили м'яч. Суперник більше оборонявся, але перед перервою Джевані після подачі кутового Калитвинцевим встановив рівновагу.

Щоправда, господарі одразу провели результативну атаку. Після пропущеного м'яча вони почали з центра поля і жваво пішли вперед, Ярмоленко зробив ідеальну передачу на Ваната, який влучив зблизкка.

Після перерви гості не заборилися відповісти забитим м'ячем. Калитвинцев зліва виконав штрафний. М'яч потрапив до Скорки, який пробив сильно і точно.

Під кінець матчу Бражко після подачі кутового з правого флангу Буяльським опинився сам проти порожніх воріт. А в компенсований час кияни закріпили перемогу. Кабаєв опинився біля лівої бокової стійки суперника і звідти виклав м'яч на ногу Буяльському, який не схибив.

Підготував Геннадій БРАНИЦЬКИЙ.

Над номером працювали: Віталій СУДДА, Тетяна УВЕРОВА.

В.о. головного редактора Сергій ДЕМСЬКИЙ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
- Рукописів не повертаємо.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

© Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідчення про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка).
Передплатні індекси та передплатна ціна на 2023 рік

Для фізичних осіб:
40224 — 45 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 40 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 80 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Друк:
ТОВ «Мега-Поліграф»,
04073 м. Київ,
вул. Марка Вовчка, 12/14,
тел. (044) 581-68-15
www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 90929
Видавець —
Державне підприємство
«Редакція газети «Голос України».
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОН:
для довідок — 503-68-73;
відділ реклами — 503-61-92;

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний

reklama1@golos.com.ua — відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Сайт — www.golos.com.ua

